

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Markóc Község Önkormányzata

2019-2024

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk.....	8
Célok.....	8
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	10
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	10
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	10
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	13
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	32
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	45
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	50
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	55
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	60
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	61
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	62
1. A HEP IT részletei.....	62
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	62
Jövőképünk.....	63
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	64
3. Megvalósítás.....	73
3.1 A megvalósítás előkészítése.....	73
3.2 A megvalósítás folyamata.....	73
3.3 Monitoring és visszacsatolás.....	76
3.4 Nyilvánosság.....	76
3.5 Kötelezettségek és felelősség.....	76
3.6 Érvényesülés, módosítás.....	77
4. Elfogadás módja és dátuma.....	78

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva**, Markóc Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Markóc település Baranya megye déli részén, az Ormánságban fekszik, Szigetvártól 20 km-re, míg Pécestől 65 km-re, közel a magyar-horvát államhatárhoz. Markóc nevét az oklevelekben 1403-ban említették először Markochel néven, később 1492-ben Markowcz néven írták. A falu első ismert birtokosa a pécsi főesperes volt, majd a későbbiekben az Istvánffy, a Doby és a Somssyich családoké volt. 1480 körül a Festetich család dégi ága volt a település birtokosa. A falu lakosai a török hódoltság kezdetén a mai falu mellett állt Mokárfa nevű falu, mely a törökök alatt elpusztult. A lakosság a szomszédos Markocz nevű rétre költözött át, s később ez lett a falu neve is. A település fő vonzereje a Duna-Dráva Nemzeti Park közelsége. Gazdag állat- és növényvilágot, sok védett ritkaságot láthatnak a terület természeti szépségeivel megismerkedni szándékozók. Községünk bővelkedik régi népi építészeti emlékekben és műemlékekben.

A község a Sellyei Kistérségi Többcélú Társulás tagja, amely kistérség területfejlesztési szempontból a leghátrányosabb helyzetű kistérségek között van. Hátrányos helyzete, illetve a mélyszegénység megjelenése mellett sincs és nem is volt szegregátum a faluban.

Közúton egy irányból megközelíthető, zsáktelepülés. A község egésze rendezett. Kiepített csatorna- és gázhálózattal Markóc nem rendelkezik. Az elektromos energiahálózat kiepítettsége 100 %-os. Az önkormányzat tulajdonában álló vezetékes ivóvízhálózat megfelelő minőségű, egészséges ivóvizet biztosít a település, illetve Markóc község lakosai számára. A kommunális hulladék elszállítása és elhelyezése is megoldott.

A településen általános iskola és óvoda nem működik, így a gyermekeknek a szomszédos Drávafokra vagy Sellyére kell járniuk.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

A házi orvos a szomszédos településen Drávafok községben rendel. Az egészségügyi ellátást Drávafokon gyógyszerész is kiegészíti.

Markóc szociális helyzetét az Ormánság egészében jelenlévő szegénység és magas munkanélküliség jellemzi. A legfőbb foglalkoztató az Önkormányzat, amelyhez a közfoglalkoztatás is nagyban hozzájárul, aminek keretében 2018-ban 14-en dolgoznak. Lakásfenntartási támogatásban 5 fő, aktív korúak ellátásában 2 fő részesül. A gyermekek ellátását az Önkormányzat - lehetőségeihez mérten - minden évben beiskolázási támogatással segíti, ezen kívül 6 gyermek részesül rendszeres gyermekvédelmi támogatásban.

Demográfiai adatok:

A lakosságszám az utóbbi években nagyjából stagnált (1. ábra), 51 és 61 fő között mozog, azonban féltő, hogy az egyébként is igen alacsony lakosságszám csökkenésnek indulhat, hiszen jelenleg a térségben – és így Markócon is – kevés az olyan adottság, ami itt tarthatja, illetve ide vonzza az embereket. A lakosságszám folyamatos csökkent 2016-2018 között, amelynek a legfőbb oka, hogy a természetes szaporodás értéke is évről évre negatív pályát fut be. A 2019. évben a lakosok száma növekedni kezdett, majd a rákövetkező évben megnőtt, majd a 2021. évben ismét csökkent.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2016	53	bázis év
2017	52	98,11%
2018	51	98,08%
2019	56	109,80%
2020	61	108,93%
2021	56	91,80%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

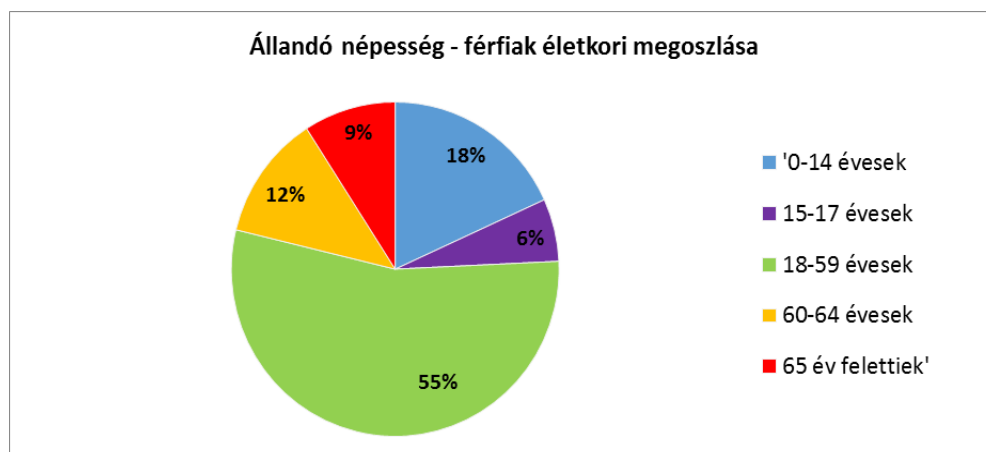

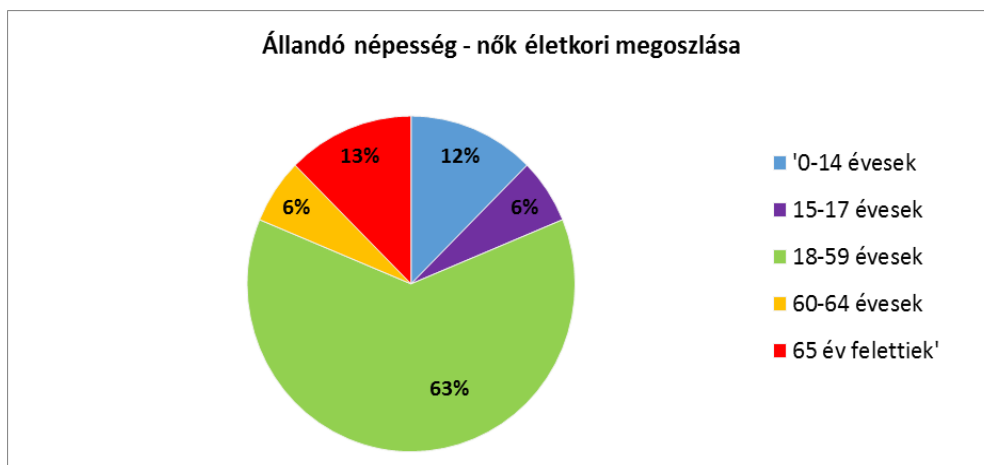
Az állandó népesség számát ugyanúgy értelmezzük, mint a bejelentett állandó lakosságot. Tehát az adott településen bejelentett lakóhellyel (állandó lakással) rendelkező személyek tartoznak az állandó népesség körébe, független attól, hogy van-e máshol bejelentett tartózkodási helyük (ideiglenes lakásuk), vagy az összeírás eszmei időpontjában jelen voltak-e személyesen.

Amikor az állandó népesség összetételét nemek szétválasztjuk, egyrészt azt látjuk, hogy körülbelül egyenlő számban vannak jelen a településen, másrészt nagy különbséget tapasztalunk a különböző korcsoportok összetételében. A férfiak esetében jellemző, hogy 55%-uk a 18-59 évesek közé sorolható, míg nagyon alacsony a 15-17 év közötti férfiak száma a településen.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2019)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	33	32	65	50,77%	49,23%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			2	3,08%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	6	4	10	9,23%	6,15%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	2	2	4	3,08%	3,08%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	18	20	38	27,69%	30,77%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	4	2	6	6,15%	3,08%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	3	4	7	4,62%	6,15%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

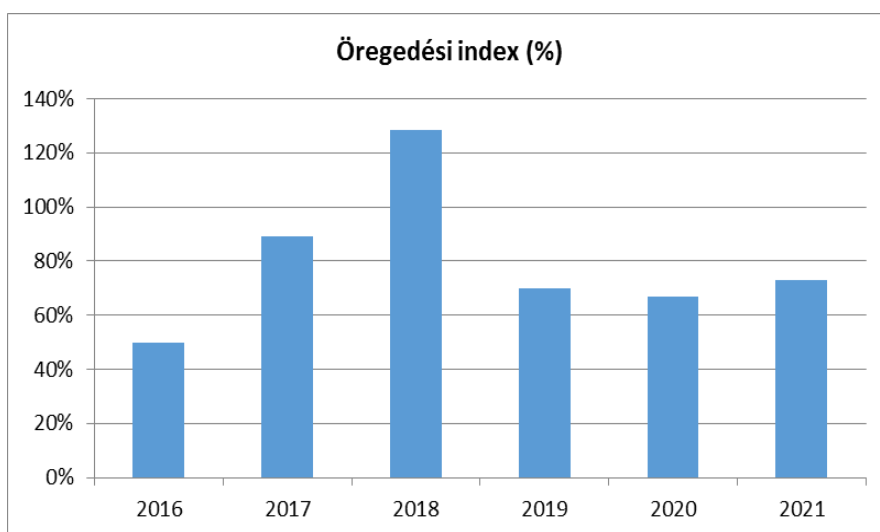

Amint az a fenti ábrán is jól látszik, a nők korcsoportok szerinti megoszlása különböző. A 60-64 éves nők arányszáma (6%), amely megegyezik a 15-17 éves korosztályéval, valamint 7%-kal kevesebb a 65 év felettiéknél.

Főként az előbb megtekintett arány vezet a Markócon megfigyelhető 50%-os öregedési indexhez, ami országos viszonylatban alacsony mutató, mivel azt jelenti, hogy 100 fő fiatalra mintegy 50 fő idős jut a vizsgált időszakban. A vizsgált években ez az index emelkedett, de még így is fiatalos a népességszerkezet. A nagy százalékos ugrások, az alacsony népességszámból is adódnak.

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	6	12	50,00%
2017	8	9	88,89%
2018	9	7	128,57%
2019	7	10	70,00%
2020	8	12	66,67%
2021	8	11	72,73%

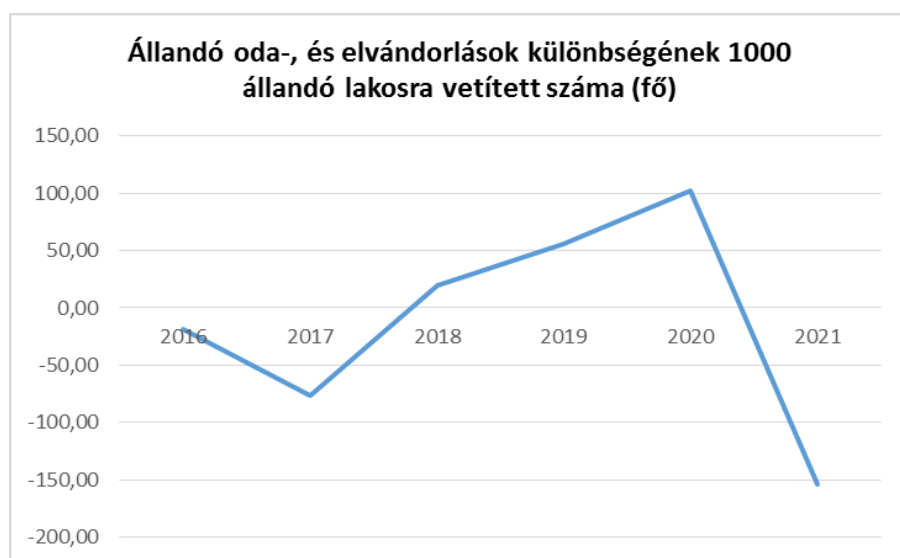
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A belföldi vándorlások tendenciáját az alábbi táblázat adatai szemléltetik.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2016	-18,35
2017	-76,19
2018	19,42
2019	56,07
2020	102,56
2021	-153,85

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2016	-36,70
2017	0,00
2018	-38,83
2019	0,00
2020	0,00
2021	-17,09

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Értékeink, küldetésünk

Markóc képe rendet, rendezettséget sugall, hiszen a település lakossága ügyel a község tisztaságára, a közterületek és a házak előtti területek gondozottságára, aminek meg is látszik az eredménye. Ez a rendezettség a lakosok szorgalmát tükrözi, akik - részben az önkormányzat közreműködésével - sok energiát fordítanak lakókörnyezetük gondozására még az igen nehéz anyagi körülmények ellenére is. Ez a szorgalom, illetve a község rendben tartásában, a közösségi életben való aktív közreműködés jellemzi a Markóciakat, s ennek következtében a településen esélyegyenlőségi szempontból senkit nem ér hátrányos megkülönböztetés. A falu életképességének, jövőjének biztosítása érdekében az önkormányzat segítséget kíván nyújtani a települési lakosoknak, hogy helyben tudjanak megélhetésükhöz biztos forrást találni, az itt lakók ne költözzenek el más településre, ne menjenek ki külföldre. Lehetőségéhez mérten ezért minden rendelkezésre álló pályázati forrást megpróbál megszerezni, hogy javuljon az elérhető közszolgáltatások köre és minősége a faluban, a lakosok minél többféle egészségügyi ellátáshoz juthassanak hozzá, ezáltal valamennyi célcsoport helyzete, életkörülményei javuljanak.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Markóc település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,

a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,

a diszkriminációmentességet,

szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózási politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózási politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

(Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció stb.)

Az esélyegyenlőség megvalósítását célzó programokra nyilvánvalóan jelentős hatással bírnak az önkormányzat költségvetési mutató, hiszen a rendelkezésre álló anyagi háttér behatárolja az egyes célcsoportok esélyegyenlőségének elérését célzó intézkedéseket is. Így megemlíthető a 2013-ban elfogadott közép- és hosszú távú vagyongazdálkodási terv, valamint az önkormányzat vagyonáról, és a vagyongazdálkodás szabályairól szóló 9/2013. (V.29.) számú rendelet. Az Ormánságban gyakorlatilag valamennyi településre jellemző a pénztelenség, így viszonylag kevesebb program valósítható meg, leginkább a pályázatok adta lehetőségeket igyekeznek kihasználni az önkormányzatok.

A vizsgált célcsoportok szempontjából a helyi önkormányzat képviselő-testületének több rendelete is tartalmaz olyan szabályozást, amelyeket figyelembe kell venni:

□ Markóc Község Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2021. (X.13.) önkormányzati rendelete a pénzbeli és természetbeni támogatások rendszeréről, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális és gyermekjóléti ellátásokról. A rendelet célja, hogy a szociális biztonság megteremtése és megőrzése érdekében szabályozza a pénzbeli és természetbeni juttatások, valamint a szociális ellátások igénybevételének helyi szabályait, rendelkezzen a szociális és gyermekjóléti szolgáltatások igénybevételének jogosultságáról, mértékéről, igénybevételük módjáról és térítési díjairól. A Képviselő-testület az ellátások biztosításával a szociális szempontokból rászorult családok életminőségén kíván javítani, egyidejűleg ösztönözni kívánja a kérelmezőket arra, hogy maguk is tegyenek meg minden tőlük elvárható annak érdekében, hogy családjuk eltartásáról elsősorban kereső tevékenységből származó jövedelemből tudjanak gondoskodni.

□ Markóc Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2018. (VIII.21.) önkormányzati rendelete A falugondnoki szolgálatról. A rendelet célja, hogy az önkormányzat a falugondnoki szolgálat működtetésével enyhítse közigazgatási területén az intézmény és szolgáltatások hiányból eredő hátrányokat, segítse az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatásokhoz valamint egyes alapszolgáltatásokhoz való hozzájutást, az egyéni és közösségi szintű igények kielégítéséhez segítséget nyújtson, biztosítva ez által a lakossági életfeltételek javítását.

□ Markóc Község Önkormányzata Képviselő-testületének 8/2017. (VIII.25.) önkormányzati rendelete a természetben nyújtott mezőgazdasági terménysegélyről. A rendelet célja, hogy a „kistérségi startmunka mintaprogram” mezőgazdasági programeleme keretében megtermelt mezőgazdasági terményfeleslegből természetben nyújtott mezőgazdasági terménysegélyt

biztosítson, megállapítsa az igénybevételének helyi szabályait és rendelkezék a jogosultság feltételeiről. Értelmében mezőgazdasági terménysegély állapítható meg a szociálisan rászorultak részére.

□ Markóc Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2021. (X.13.) önkormányzati rendelete Az egyszeri szociális célú tűzifa támogatás helyi szabályairól. Az önkormányzat kinyilvánítja, hogy az általa biztosított tűzifa természetbeni támogatás célja és rendeltetése az, hogy segítséget nyújtson a szociálisan rászorulóknak részére a téli tüzelőanyag beszerzéséhez és biztosításához. A képviselő-testület a támogatás részletes szabályairól minden évben külön rendeletet alkot az aktuális tényezők, szabályok szem előtt tartásával.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Az önkormányzat tagja a Sellyei Kistérségi Többcélú Társulásnak, így a térségi, társulási kapcsolódási pontok vonatkozásában elsősorban a kistérségi társulás dokumentumai említhetők, melyek közül néhány fontosabbat emelek ki az alábbiakban.

Ilyen dokumentum a Közoktatási Fejlesztési Helyzetelemzés és Intézkedési Terv, amely az önkormányzat, illetve a társulás által fenntartott intézmények vonatkozásában tartalmazza az intézményrendszer működtetésével, fenntartásával, fejlesztésével, átszervezésével összefüggő elképzeléseket. Elkészítésekor be kellett szerezni a nemzetiségi önkormányzatok egyetértését, valamint a közoktatási intézmények vezetőinek, továbbá a szülői és diákszervezeteknek, a nem állami, nem önkormányzati intézményfenntartóknak és a települési szintű szakszervezeteknek a véleményét.

A Kistérségi Közoktatásfejlesztési Terv az integrált közoktatás-fejlesztést részletezi a további fejlesztési szükségleteket és lehetőségeket, lényegében az Európai Unió által megkövetelt központosítás részeként.

A Közoktatási Esélyegyenlőségi Helyzetelemzés és Intézkedési Terv a megyei fejlesztési tervhez igazodva meghatározza a gyermekek, tanulók esélyegyenlőségének biztosítását szolgáló intézkedéseket.

A Társulás 2008-ban fogadta el a Szociális Szolgáltatás-tervezési Konceptiót, amely a szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatásokat, és az azokhoz kapcsolódó feladatokat rögzíti.

Fontos esélyegyenlőségi dokumentum a Munkahelyi Esélyegyenlőségi Helyzetelemzés és Intézkedési Terv, amely a munkahelyek, illetve a munkavégzés szempontjából igyekszik megteremteni és megvédeni a munkavállalók közötti esélyegyenlőséget.

A fentiekén túl megemlíthető még a pályázati forrás segítségével elkészített Kulturális Közművelődési Stratégia, illetve a Közművelődési Fejlesztési Terv, amely – bár nem kihangsúlyozottan, de szintén érintheti az egyes célcsoportokat. Szintén érint esélyegyenlőségi kérdéseket a Sellyei Kistérség Területfejlesztési Konceptiója, ami a kistérség társadalmi, gazdasági és környezeti fejlesztése érdekében, a valós helyzet és az adottságok figyelembevételével, összehangolja a helyi önkormányzatok, azok területfejlesztési társulásai és a kistérség területén működő gazdasági szervezetek fejlesztési elképzeléseit.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Az általunk kigyűjtött adatok túlnyomó része az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszerből (TEIR) származik.

További adatforrásként az önkormányzat saját nyilvántartásaiban rendelkezésre álló adatok szolgáltak, illetőleg az egyes oktatási és egészségügyi intézmények által közölt adatokat tudtuk felhasználni.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A mélyszegénységben élők és a romák azonos célcsoportba sorolásának alapvető indoka, hogy a Magyarországon élő romák jelentős számban mélyszegénységben élnek, vagyis ebben a vonatkozásban a két kategória fedi egymást. A mélyszegénység, mint fogalom az utóbbi évtizedekben alakult ki, határvonalai és jellemzői tekintetében jelentős eltéréseket mutatva az egyes államok szintjén, hiszen teljesen más életminőséget takar egy szegénységben, mélyszegénységben élő nyugat európai ember, vagy egy fejlődő országbeli személy esetében.

Következésképpen pedig így lehet összefoglalni: „Azokat a közösségeket, amelyek mélyszegénységbe süllyedtek a nagyon alacsony iskolázottság és foglalkoztatási ráta, erős települési, lakóövezeti térségi koncentráció és szegregáció, az ezekből következő súlyos szociális deficit és a hátrányos társadalmi helyzet újra termelődésének nagyon nagy valószínűsége jellemzi.”

A kialakulási okok között hangsúlyosan jelentkezett a rendszerváltás időszakában bekövetkezett törés, melynek során a piacgazdaságra való áttérés a munkahelyek számának csökkenését, a munkanélküliség hirtelen megugrását eredményezte, ez pedig a családok, közösségek szétszakadásához, krízishelyzetéhez vezetett. Ekkor nagyon sok család és egyén került érzelmileg és anyagilag is mélyre, ennek következtében az alapvető létfeltételeik biztosítása, az egészségük került veszélybe, ami olyan ördögi körbe juttatta ezeket az embereket, hogy úgy érezték, nem elég, hogy hosszú ideig nem találtak munkát, így nem tudtak hasznos tagjaivá válni a társadalomnak, de még ráadásul az egészségügyi és szociális ellátórendszer tartotta el őket, így konkrétan tehernek is érezték magukat. Ezt pedig csak nehezítette, hogy egy idő után a társadalom is ennek megfelelően kezelte és kirekesztette őket, ami könnyen vezethetett a településeken az ilyen leszakadó csoportok koncentrációjához, végső soron a szegregálódáshoz. További igen szomorú része a jelenségnek, hogy természetesen egyre több gyermeket is érint, mára a szegények közel egyharmada 17 év alatti.

Amint a fenti meghatározás is tükrözi, a szegénység egyes elemeinek jelentkezése sokszor fokozatosan vezet a mélyszegénység felé, a folyamatból pedig nagyon nehéz kitörni, a mélyszegénységből pedig még segítséggel is emberfeletti teljesítményt igényel a változás elérése. Ezért van szükség a többségi társadalomtól az esélyegyenlőség elérését célzó programok kiírására, tervek elkészítésére, mert ha sikerül felemelni a társadalom legszegényebb rétegeit, az nem csak nekik, de a társadalom egészének hasznára válik.

Ma Magyarországon megközelítőleg 3 millió ember él a szegénységi küszöb alatt, közülük mintegy 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A cigányok/romák nagy többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

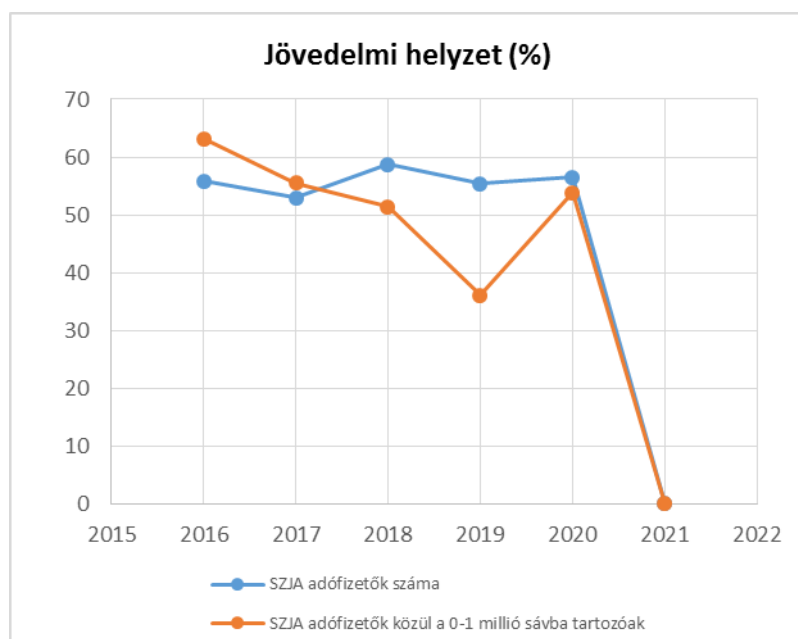
A mélyszegénységben élők, illetve a romák jövedelmi és vagyoni helyzete igen nehezen megítélhető, értékelésére az Önkormányzatnak a befolyt helyi adó a településen helyi iparüzési adó van előírva a lakosok számára. Iparüzési adó fizetésére a településen 24 cég, illetve vállalkozás kötelezett.

A fentiekből kitűnik, hogy a településen élők jövedelmi, vagyoni helyzete jóval elmarad az országos átlagtól. A kivetett adók megfizetése számos család számára okoz nehézséget, ezért segítséget jelenthetne az adósságkezelő szolgáltatás bevezetése.

Vizsgálva a lakónépesség jövedelmi helyzetét megállapítható, hogy a személyi jövedelemadó fizetők száma nem sokat változott, egyre kevesebb lett a 0 - 1 millió forintos jövedelemsávba tartozók aránya, de 2020. évben ismét nőtt az alacsony jövedelműek aránya.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az SZJA adófizetők %-ában (TS 060)
2016	55,88	63,16
2017	52,94	55,56
2018	58,73	51,35
2019	55,38	36,11
2020	56,52	53,85
2021	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságát, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

Az Európai Unió stratégiai célja a foglalkoztatottak arányának 75%-ra történő növelése 2020-ig, és ezzel egyidejűleg a foglalkoztathatóság javítása. A foglalkoztathatóság szoros összefüggést mutat az iskolai végzettség szintjével, a képezésekkel, ezért is irányul az Európa 2020 stratégia öt célkitűzéseinek egyike az alacsony iskolai végzettségűek arányának visszaszorítására. A

célkitűzés szerint az EU átlagában az oktatást-képzést középfokú végzettség, szakképzettség nélkül elhagyó 18-24 évesek arányát a korosztály 10%-a alá kell csökkenteni.

Az Európai Unió Oktatási Tanácsa 2011-ben Ajánlást fogadott el a korai iskolaelhagyás csökkentését célzó szakpolitikákról. A tanácsi Ajánlás felhívja a tagállamok figyelmét arra, hogy azonosítsák a végzettség nélküli iskolaelhagyást előidéző társadalmi és oktatási tényezőket, folyamatosan figyeljék a leginkább veszélyeztetett célcsoportok tanulási pályáját, építsenek ki korai jelzőrendszert a végzettség nélküli iskolaelhagyás megelőzése céljából és dolgozzanak ki specifikus beavatkozásokat azok számára, akik ezek nélkül biztosan kihullanának az oktatási rendszerből. Végül legyenek olyan kompenzáló, második esély programjaik, amelyek a nappali tagozatos, iskolarendszerű oktatásból már kimaradtak, biztosítják számukra a foglalkoztathatósághoz szükséges készségek, képességek elsajátításának esélyét.

Vizsgált térségünk, az Ormánság helyzetét negatívan érinti, hogy mind az infrastrukturális elmaradottság, mind a tartós munkanélküliség okán az itt élők kilátásai rosszabbak az országos és a megyei átlagnál. Ennek következtében a fiatalok, valamint a magasabb képzettséggel rendelkezők nagy része elhagyja a járást és Sellyét, beköltöznek a nagyvárosba. A térség gazdasága ezáltal negatív spirálba került: nem települ be jelentős foglalkoztató, mivel a munkaerő képzettsége alacsony, és egy üzem működtetéséhez nem kizárólag operátorokra van szükség, hanem magasan kvalifikált, diplomával rendelkező munkavállalókra is.

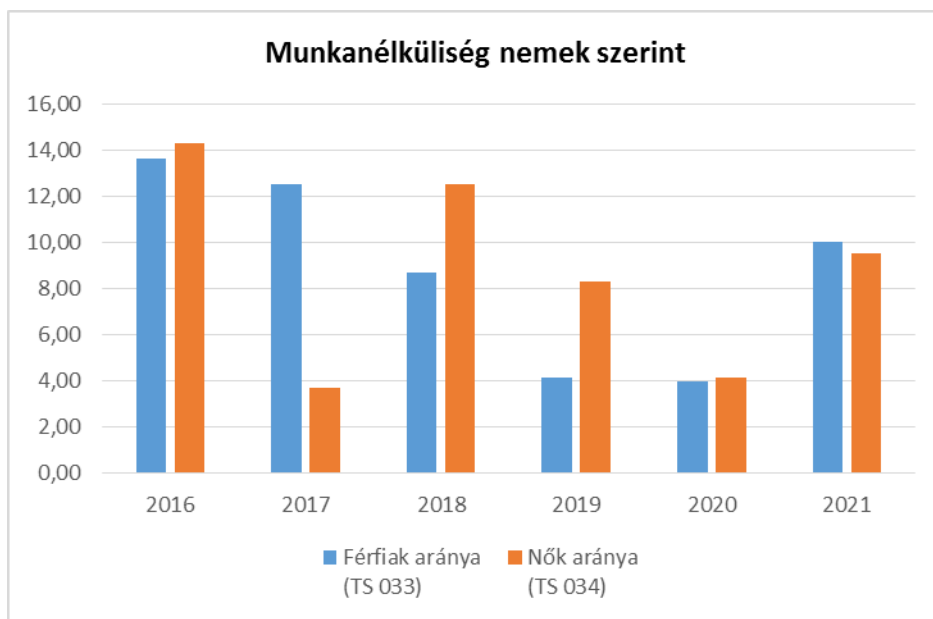
a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

Az ország népessége gazdaságilag aktív (foglalkoztatott és munkanélküli), valamint gazdaságilag nem aktív (inaktív kereső, eltartott) népességből tevődik össze. A gazdaságilag aktív népesség aránya a 2017-es népszámlálási adatok alapján országos szinten 10 százalékponttal nőtt 2011 hasonló adataihoz képest. Ez a tendencia érvényes a Baranya Vármegyére és a Sellyei járásra egyaránt.

Markóc településen a nyilvántartott álláskeresők aránya csökkenő tendenciát mutat, bár 2021-ben ismét emelkedést észlelünk az adatok szerint.

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2016	13,64	14,29	13,97%
2017	12,50	3,70	8,10%
2018	8,70	12,50	10,60%
2019	4,17	8,33	6,25%
2020	4,00	4,17	4,09%
2021	10,00	9,52	9,76%

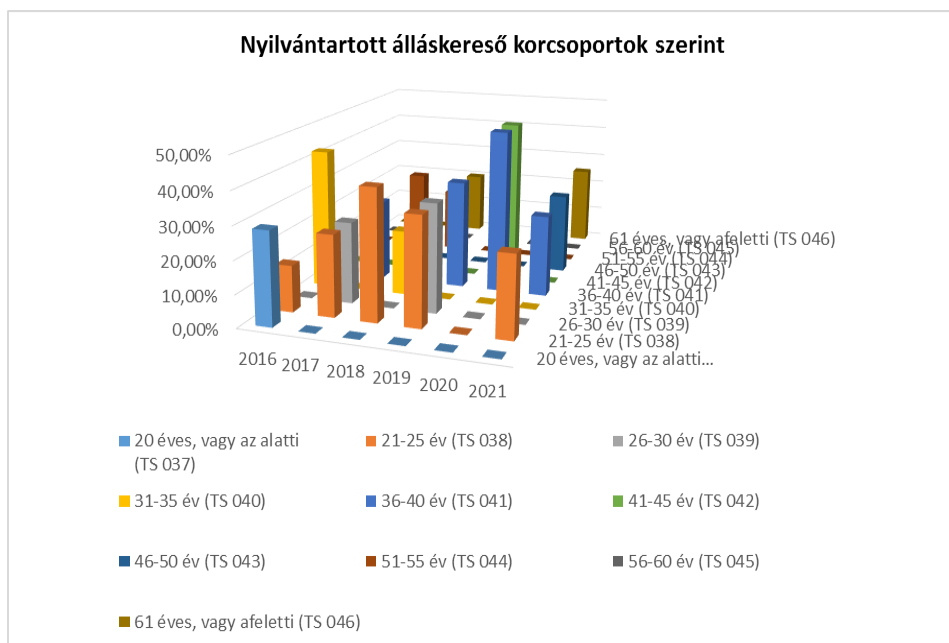
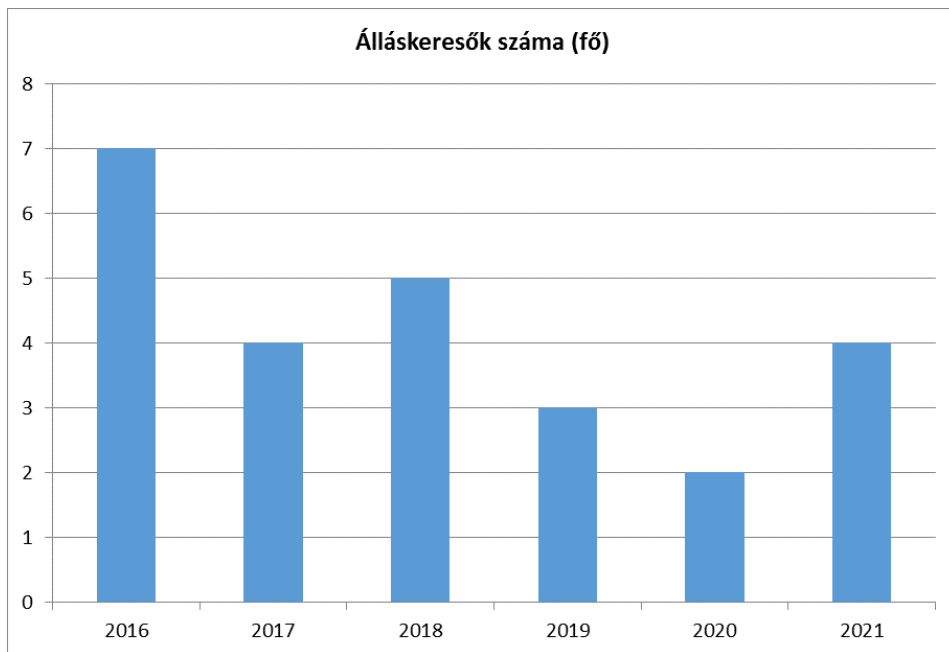
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők korcsoportjait vizsgálva jól látszik, hogy a 21-25, 31-35 és a évesek voltak a legveszélyeztetettebbek 2016- 2019. év között, majd 2020. évben ugrás szerűen megnőtt a 36-40, 41-45 éves álláskeresők száma, illetve a 2021. év volt az, amely legtöbb korcsoportot érintette.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	7	4	5	3	2	4
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	2,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	28,57%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
21-25 év (TS 038)	Fő	1,00	1,00	2,00	1,00	0,00	1,00
	%	14,29%	25,00%	40,00%	33,33%	0,00%	25,00%
26-30 év (TS 039)	Fő	0,00	1,00	0,00	1,00	0,00	0,00
	%	0,00%	25,00%	0,00%	33,33%	0,00%	0,00%
31-35 év (TS 040)	Fő	3,00	0,00	1,00	0,00	0,00	0,00
	%	42,86%	0,00%	20,00%	0,00%	0,00%	0,00%
36-40 év (TS 041)	Fő	1,00	1,00	0,00	1,00	1,00	1,00
	%	14,29%	25,00%	0,00%	33,33%	50,00%	25,00%
41-45 év (TS 042)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	1,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	50,00%	0,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	25,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	0,00	1,00	1,00	0,00	0,00	0,00
	%	0,00%	25,00%	20,00%	0,00%	0,00%	0,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	0,00	0,00	1,00	0,00	0,00	1,00
	%	0,00%	0,00%	20,00%	0,00%	0,00%	25,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

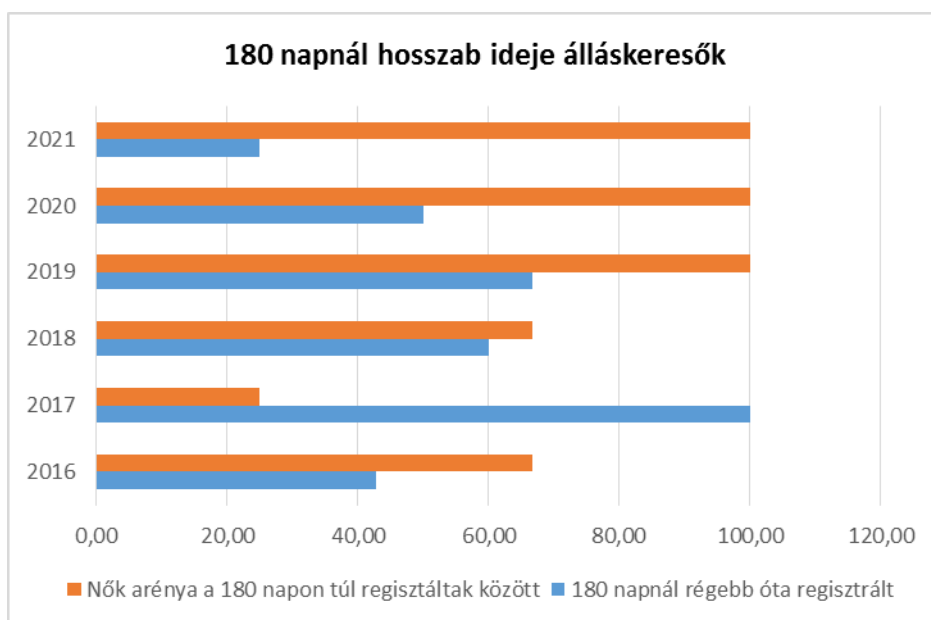

Az alábbi táblázat jól mutatja, hogy a településen a nők körében jelentősen nőtt a 180 napon túli álláskeresők aránya, míg a férfiaké jelentősen csökkent.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	42,86	66,67
2017	100,00	25,00
2018	60,00	66,67
2019	66,67	100,00
2020	50,00	100,00
2021	25,00	100,00

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Alapvető probléma az egész térségben a munkalehetőségek korlátozott száma, illetve hogy hiányoznak azok a jelentősebb vállalkozások, amelyek hosszú távon nagyobb létszámot tudnának foglalkoztatni. Kiváltképp igaz ez a férfiakat alkalmazó munkahelyek esetében, önkormányzati adatokból pedig az is látszik, hogy ők azok, akiket időszakosan (mezőgazdaság), vagy feketén (építőipar), az álláskeresési ellátás megléte mellett foglalkoztatnak.

b) alacsony iskolai végzettségük foglalkoztatottsága;

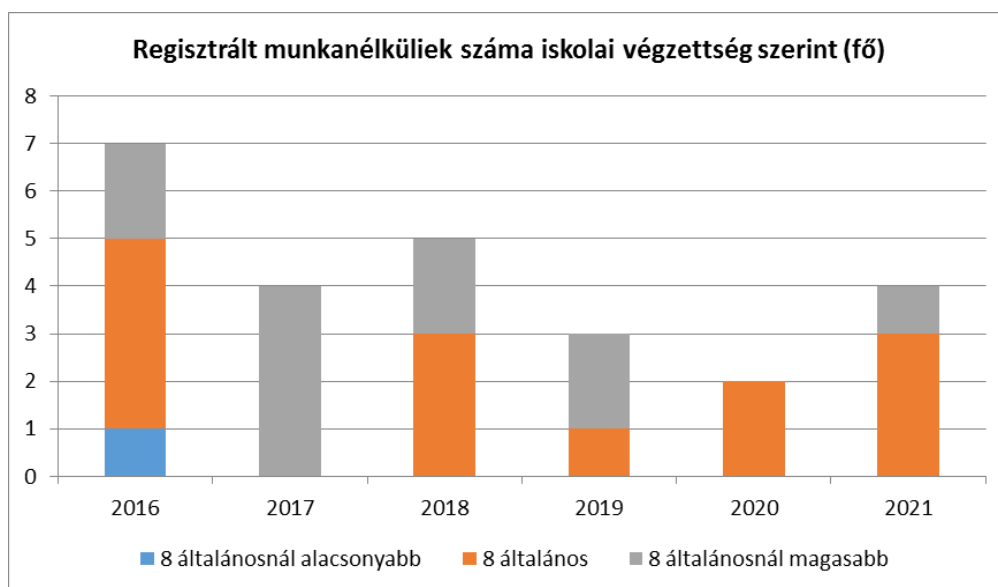
Markóc gazdaságfejlesztésében az egyik legalapvetőbb probléma a helyben rendelkezésre álló munkaerő képzettségi színvonala. A járásban fellelhető humán erőforrások összetétele, képzettsége kedvezőtlen. A lakosság átlagos képzettsége az országos és a megyei átlag alatt van. A tartósan munkanélküli státuszban lévő személyek többsége szociálisan hátrányos helyzetű, alacsony képzettségű, vagy képzetlen. Többségük már több, mint egy évtizede kiszorult a legális munkaerőpiac világából, számukra a közmunka program sem jelent kiutat a tartós munkanélküliségből, mivel alacsony képzettségi színvonaluk miatt csak egy szűken behatárolt

feladatkört tudnak ellátni. Esetükben további probléma, hogy többségük vállalkozással kapcsolatos szakmai ismeretekkel sem bír.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	7	1	14,29%	4	57,14%	2	28,57%
2017	4	0	0,00%	0	0,00%	4	100,00%
2018	5	0	0,00%	3	60,00%	2	40,00%
2019	3	0	0,00%	1	33,33%	2	66,67%
2020	2	0	0,00%	2	100,00%	0	0,00%
2021	4	0	0,00%	3	75,00%	1	25,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A diagram alapján szembevetendő, hogy míg a 8 általánosnál alacsonyabb és 8 általánossal rendelkezők el tudnak helyezkedni, tapasztalatok szerint az előbbieket segéd munkásként, vagy közfoglalkoztatottként, az utóbbiak leginkább betanított munkásként találhatnak munkát, addig a 8 általánosnál magasabb végzettségűek sajnos nem tudnak eredményesen elhelyezkedni. Tanfolyamokon való részvétel, szakmai, érdeklődési körüknek megfelelő, piacképes képesítés megszerzése lehetne esetükben a megoldás, illetve a betanított munkássá válás lehetne még a járható út.

- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

A sellyei járás területén az elmúlt öt évben a közfoglalkoztatási programok következtében sajnálatos módon a települési önkormányzatok váltak a fő foglalkoztatókká. A programok legfőbb

célja, hogy az addig nyilvántartott álláskeresői státuszban lévő személyeket visszavezesse a munka világába. A nagy kérdés kezdetben a következő volt: a közfoglalkoztatás hosszú távon tényleges megoldást hoz-e, valóban visszavezeti a hátrányos helyzetű személyeknek legalább egy részét a mindennapi munkában, vagy inkább kialakul egy új munkavállalói réteg, akik évről évre igénybe veszik a közfoglalkoztatás lehetőségeit és addig dolgoznak így, ameddig módjukban áll?

Az alábbiakban tekintsük át, a közfoglalkoztatás keretében milyen feladatokat láttak el a helyiek az elmúlt években:

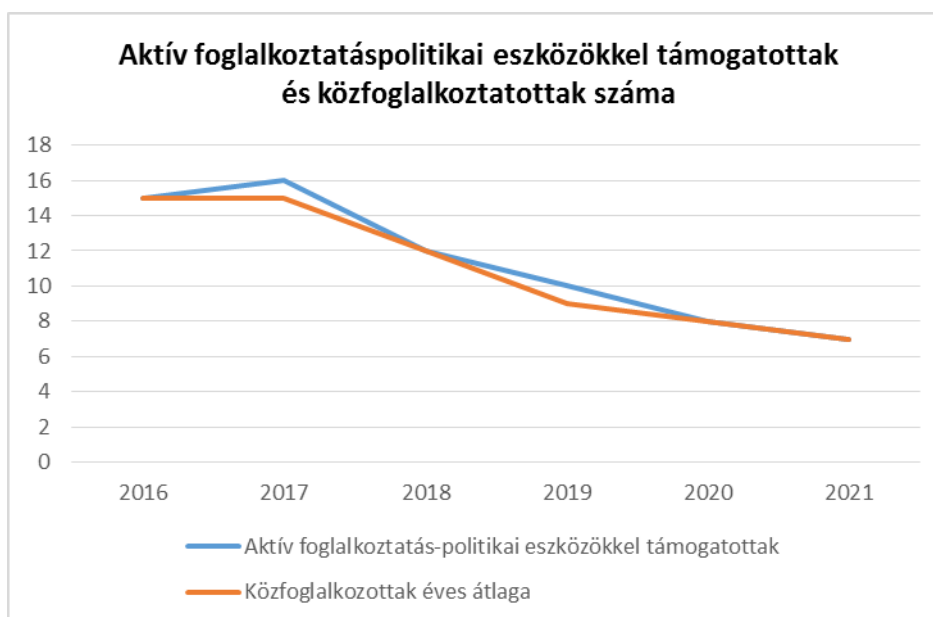
□ Belvízelvezető árokrendszer felújítása, karbantartása: a törött, elhasználódott burkolatok felszedése, elszállítása, majd a felújításra szoruló árokszakaszok folyamatos helyreállítása zajlik. Az áttereszek takarítása, javítása kötelezően elvégzendő feladat. Továbbá a belterületi és külterületi árkok csatlakozásainak tisztítása (bokrozás, iszapeltávolítás) kerül még bele a programokba.

□ Külterületi mezőgazdasági utak javítása: figyelembe kell venni a széttíport, elhasznált földutakat a karbantartás során. A munkálatok során az utak melletti szegélyek rendbetételére is gondot fordítanak. A program a térség mezőgazdasági infrastruktúráját, potenciálját hivatott javítani.

□ Mezőgazdasági program: főként növénytermesztéssel foglalkoznak és a program során folyamatosan megtermelt zöldségeket – pl. vöröshagyma, fokhagyma, burgonya, sárgarépa, paprika, paradicsom, uborka, káposzta, stb. – a vonatkozó rendelet értelmében a szociálisan rászorult lakosok körében osztják ki. A mezőgazdasági program legfőbb célja, hogy visszazoktassa a településen élő (a legtöbb esetben tartós) munkanélkülieket a mindennapi feladatok elvégzésére, ezáltal a munka világába.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2016	15	15
2017	16	15
2018	12	12
2019	10	9
2020	8	8
2021	7	7

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalászási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

Markócon igen szűk körűek a munkavállalási lehetőségek, gyakorlatilag a közfoglalkoztatás révén az Önkormányzat a legnagyobb munkáltató. A rendszerváltást követően felszámolt termelőszövetkezetek korábban sok embernek biztosítottak munkahelyet, így megszűnésükkel szinte mindannyian munkanélkülivé váltak. Vállalkozásokból sohasem volt túl sok a településen, de az egyre nehezebb körülmények tovább csökkentik az amúgy is alacsony foglalkoztatói létszámot. Sajnos a rossz gazdasági adottságok és a település méretei nem vetítenek előre olyan kiemelhető területeket, amelyek mentén haladva jelentősebb vállalkozások indulhatnának.

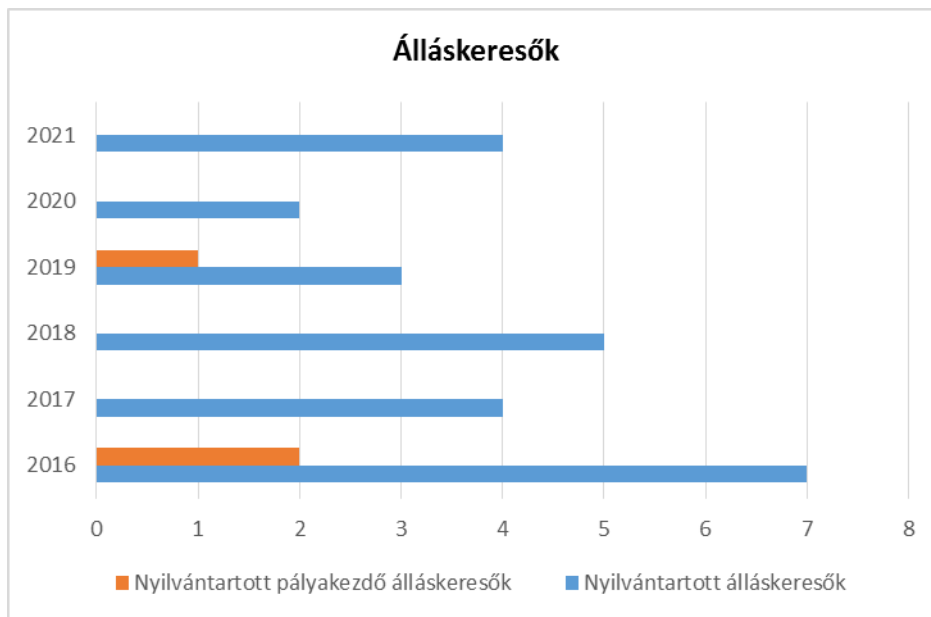
Markóc Sellyétől 10 km-re helyezkedik el, illetve 57 km-re fekszik a baranyai megyeszékhelytől, ahova a gépkocsival történő beutazás – a most zajló útfelújításnak köszönhetően – egyre jobb minőségű közúton történhet, a menetidő közel egy órás. Sellyére alig 10 perc alatt el lehet jutni autóval, de ott is egyre csökkenő tendenciát mutat a munkahelyek száma. Az autóbusz közlekedésre jellemző, hogy nincs közvetlen járat Pécsre, valahol át kell szállnunk egy csatlakozásra. Vasút csak Sellyéről indul, napi 9 alkalommal, amivel szintén kb. egy órás az út Pécsre, de ahhoz Sellyére meg kell oldani a bejutást. Összességében tehát megállapítható, hogy a személyautó kiváltása, ha Sellyénél messzebbre kell munkába járni, nehézkes és időben is hosszú.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

A nyilvántartott álláskeresők száma hullámzik. A nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma évről évre folyamatosan csökken.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2016	7	2
2017	4	0
2018	5	0
2019	3	1
2020	2	0
2021	4	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A Baranya Vármegyei Kormányhivatal Sellyei Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályán keresztül működik az ún. „Első munkahely garancia” program a 25 év alattiak számára, amelyben a foglalkoztatónak 100%-os bérköltség támogatást nyújt az Foglalkoztatási Osztály, illetve ha igényli, akkor utazási támogatást is tudnak nyújtani. A településről erre jelenleg nem jár senki. A képzés lehetősége folyamatosan biztosított a munkanélküliek részére, bár jelenleg helyi képzések nincsenek, a képzéseket jellemzően Pécsen szervezik. A képzésre való eljutás biztosítására 90%-os utazási igazolványt tud biztosítani a Foglalkoztatási Osztály.

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

Lényeges, hogy az uniós normáknak megfelelő oktatási feltételeket az intézmények képesek legyenek biztosítani. Nélkülözhetetlen a felnőttképzés és átképzések programjának elkészítése, a munkamegosztás kialakítása az intézmények között, a nyelvtanulás lehetőségeinek bővítése, a szakma-specifikus nyelvoktatás feltételeinek kidolgozása.

A munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek közül a helyi önkormányzat napi kapcsolatban van a Sellyei Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályával. Ajánlásaik alapján informáljuk a lakosságot a térségi munkalehetőségekről, toborzásokról, induló képzésekről, stb.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Önkormányzatunk a közös fenntartású intézményekben való foglalkoztatás során nem tesz különbséget etnikai, faji hovatartozás szempontjából a munkavállalók között. Arra vonatkozóan nem rendelkezünk adattal, hogy hány fő mélyszegénységben élő vagy roma származású munkavállalót alkalmaz az Önkormányzat saját fenntartású intézményben.

- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Önkormányzatunknak nincs tudomása arról, hogy a településen a foglalkoztatás területén bárkit is hátrányos megkülönböztetés ért volna.

- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

A digitális átalakulás komoly kihívást jelent legfőképp az idősebb korosztály számára, azonban nem szabad megfeledkezni a fiatalokról sem. Ahhoz ugyanis, hogy mind az idősebb, mind a fiatalabb korosztály sikeresen érvényesüljön a társadalmi életben és megfeleljen a gazdaság munkaerőpiaci elvárásainak, el kell sajátítaniuk a megfelelő digitális ismereteket. Az informatikai eszközök fejlődése folyamatosan új lehetőségeket tár fel, ezért az azzal kapcsolatos ismeretek fejlesztése, illetve digitális eszközökhöz való hozzáférések lehetőségének biztosítása is kiemelt feladattá vált.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

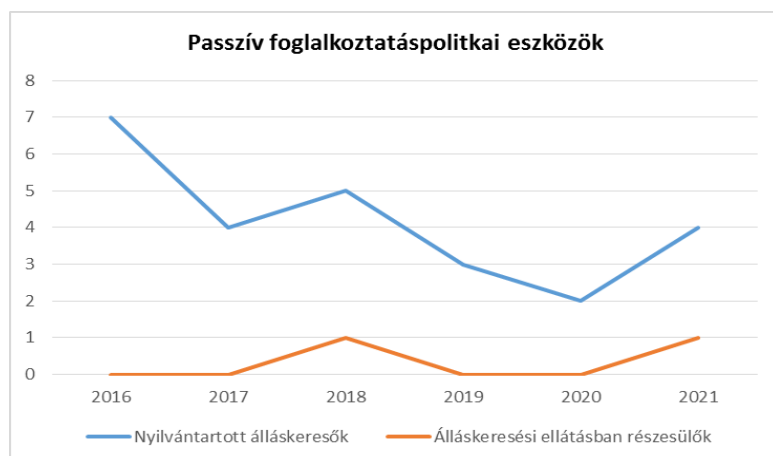
A „szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény” (továbbiakban: Szoc. tv.) határozza meg a pénzbeli és természetbeni szociális ellátások fajtáit és jogosultsági kritériumait. A pénzbeli ellátások formái közül a járási hivatal állapítja meg:

- az időskorúak járadékát
- a foglalkoztatást helyettesítő támogatást,
- az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti járadékot,
- az ápolási díjat.

A vizsgált településen az álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma jóval magasabb, mint az álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma. Az éves adatokat figyelembe véve mindkét esetben a növekszik, hol csökken.

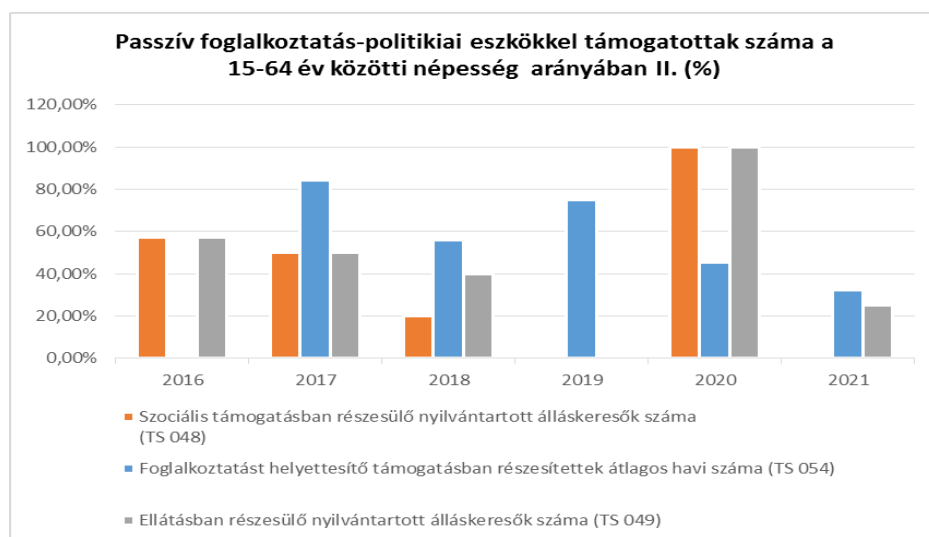
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	7	20,00%	0	0,00%
2017	4	11,43%	0	0,00%
2018	5	14,29%	1	20,00%
2019	3	7,69%	0	0,00%
2020	2	4,88%	0	0,00%
2021	4	10,81%	1	25,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.						
Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	4	57,14%	n.a.	-	4	57,14%
2017	2	50,00%	3	84,00%	2	50,00%
2018	1	20,00%	3	55,80%	2	40,00%
2019	0	0,00%	2	75,00%	0	0,00%
2020	2	100,00%	1	45,50%	2	100,00%
2021	0	0,00%	1	32,00%	1	25,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2016	n.a.
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: TeIR, KSH

A polgármester a képviselő-testület által átruházott hatáskörében a következő támogatásokat nyújtja:

- települési lakásfenntartási támogatás,
- települési szennyvízszippantási lakásfenntartási támogatás,
- települési gyógyszer-támogatás,
- települési létfenntartási támogatás,
- települési rendkívüli eseti támogatás,
- települési gyermeknevelési támogatás,
- települési beiskolázási támogatás,
- települési születési támogatás,
- települési temetési támogatás,
- települési élelmiszer-csomag juttatás (karácsonyi, húsvéti)
- települési tűzifa juttatás,
- köztemetés (természetbeni ellátás)
- szünidei gyermekétkeztetés

A településen a pénzbeli ellátások közül a lakásfenntartási támogatás, a gyógyszer-támogatás, és a gyermeknevelési támogatás részben, vagy egészben természetbeni ellátás formájában is nyújtható. Természetbeni ellátás különösen az élelmiszer, tankönyv, tüzelő, közüzemi díjak illetve gyermekintézmények térítési díjának fizetése.

Az álláskeresőkre a „foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvényben” meghatározott feltételek szerint ellátásként álláskeresői járadék, nyugdíj előtti álláskeresői segély, valamint költségtérítés jár.

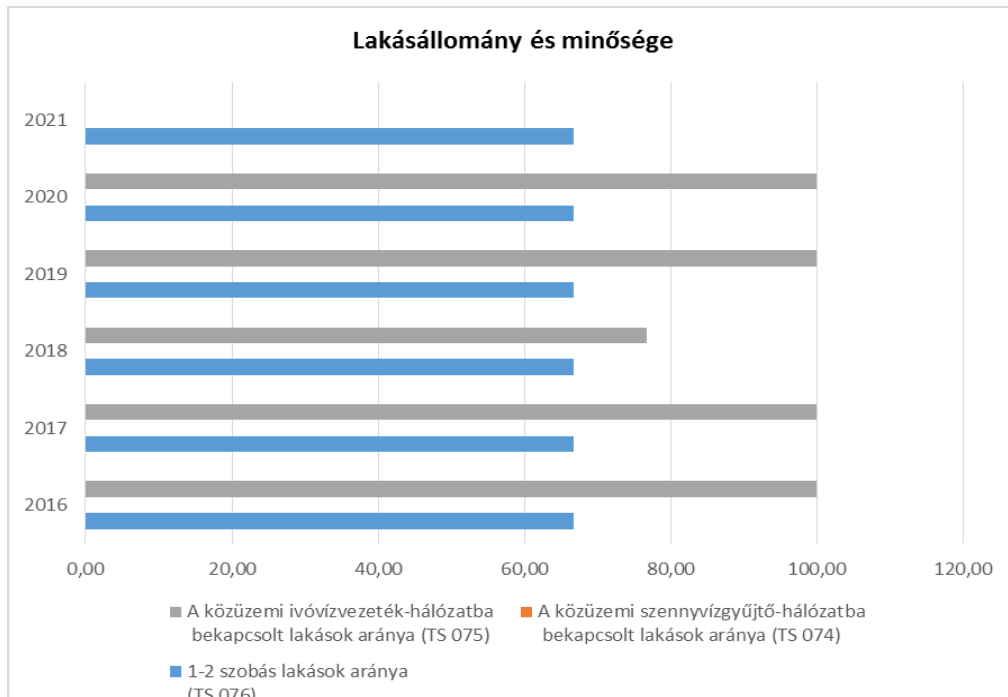
3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

Markócon az elmúlt években változatlan a lakásállomány, fontos azonban, hogy elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakás gyakorlatilag nincs a településen. A lakosság szinte teljes egészében saját tulajdonú lakásban él, csak néhányan laknak albérlőként az ingatlanban. A településen nincs hajléktalan személy.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2016	30	0	0,00	66,67	0,00	100,00
2017	30	0	0,00	66,67	0,00	100,00
2018	30	0	0,00	66,67	0,00	76,67
2019	30	0	0,00	66,67	0,00	100,00
2020	30	0	0,00	66,67	0,00	100,00
2021	30	0	0,00	66,67	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

Az önkormányzat nem rendelkezik saját tulajdonú bérlakással.

b) szociális lakhatás

Szociális bérlakással az önkormányzat jelenleg nem rendelkezik.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Nincs olyan nem lakáscélú ingatlan a településen, amit lakáscélra használnának.

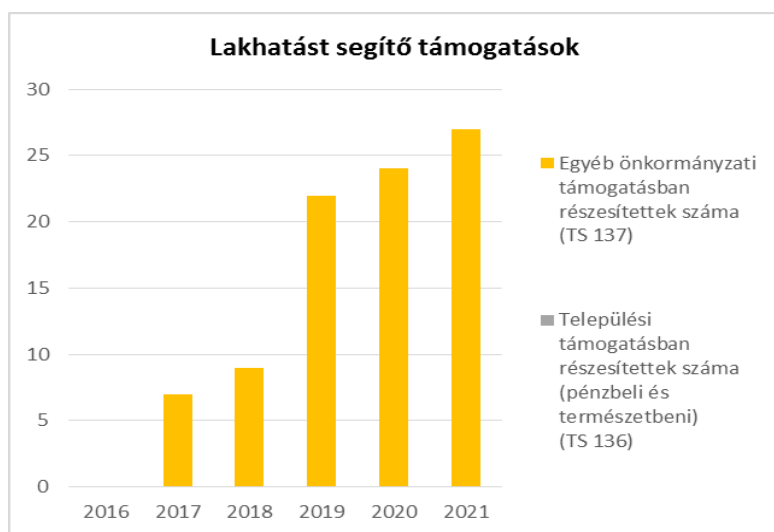
e) lakhatást segítő támogatások

A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez nyújtott hozzájárulás. A polgármester a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás és a szemétszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, illetve a tüzelőanyag költségeihez lakásfenntartási támogatást nyújt. A lakásfenntartási támogatás alanyi jogon, vagy normatív alapon állapítható meg.

A markóci lakosok esetében a lakásfenntartási támogatások a kérelmezők vonatkozásában minden esetben a kérelmező áramdíjának csökkentésére közvetlenül a szolgáltatókhoz történik az utalás. A 2017-es évtől kezdődően egyre több lakos részesült egyéb önkormányzati támogatásban.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	7
2018	n.a.	9
2019	n.a.	22
2020	n.a.	24
2021	n.a.	27

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) eladósodottság

- A lakossági közüzemi díjhátralékok felhalmozódásának gazdasági és társadalmi okai vannak, mely a rendszerváltás időszakára vezethető vissza. Ekkor indultak meg azok a folyamatok, mely eredményeként a háztartások bevételi és kiadási struktúrája gyökeresen megváltozott.
- A 90-es évek előtti gazdaság pazarló életmódra szoktatta a lakosságot. Lakások pozitív irányú mennyiségi és minőségi változásokon mentek keresztül, közművek gyors kiépülése, az olcsó energiaárak a fogyasztás növekedését eredményezték.
- A gazdasági átalakulás, az árak piacivá válása, az ártámogatások leépítése következtében a közüzemi díjak drasztikusan emelkedtek. A megjelenő és egyre nagyobb arányúvá váló munkanélküliség, a jövedelmek nagyarányú differenciálódása, a reáljövedelmek csökkenése csak súlyosbították a helyzetet. A lakások fenntartási kiadásai rövid idő alatt hatalmas emelkedést értek el. A háztartások számára egyre nagyobb terhet jelentett a lakhatással kapcsolatos kiadások fedezése. A családok nem tudtak alkalmazkodni a kialakult helyzethez, így megjelent a díjhátralékoság. Az adósságok felhalmozódása elsősorban azokat a háztartásokat érintette, amelyek tartósan jövedelemhiányosnak bizonyultak.
- A probléma központi segítséget igényelt, a felhalmozódott lakossági hátralékok kezelésében nyilvánvalóvá vált a helyi önkormányzatok szerepvállalásának szükségessége.
- A lakásfenntartási támogatások évről-évre növekvő száma is mutatja, hogy a lakosság körében Markócon is egyre nagyobb gondot okoz a lakóingatlanok fenntartása, a közüzemi számlák

kifizetése. A probléma különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elvesztő vagy alacsony jövedelmű, idős, vagy többgyermekes családokat érinti.

A családok eladósodottságának megelőzése, megszüntetése érdekében fontos lenne akár klubfoglalkozások keretében is bővíteni a családok ismereteit a felelős pénzgazdálkodásról, a hitelfelvételek buktatóiról, valamint egyéb gazdasági ismeretekről.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Külterületen elhelyezkedő lakás nincs Markóc településen.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Markóc község területén szegregátum nem található.

- a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);
- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;;
- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Az egészségügyről szóló 1997.évi CLIV törvény előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a házi orvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- a fogorvosi alapellátásról,
- az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- a védőnői ellátásról,
- az iskola-egészségügyi ellátásról.

Az alapellátások biztosítása a markóci lakosok számára megoldott. A településen a felnőttek és gyermekek részére tervezett házi orvosi szolgálat, amely Drávafokon rendel, valamint kijár Drávafokról heti egy napot a településre a helyettes védőnő. A fogorvosi alapellátásról és az ügyeleti ellátásokról részben a Sellyei Kistérségi Többcélú Társulással, valamint az Ormánság Egészségközponttal kötött szerződések útján gondoskodik az önkormányzat.

A szakellátások a község lakosai számára legközelebb Sellyén, illetőleg Szigetváron elérhetőek, az oda való eljutáshoz pedig a falugondnoki szolgálat nyújt segítséget.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziiorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgálatok száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	0	0	0	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	0	4	1,00
2018	0	0	0	0	3	1,00
2019	0	0	0	0	4	0,00
2020	0	0	0	0	3	0,00
2021	0	0	0	0	2	0,00

Forrás: TeIR,
KSH Tstar

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A településen a koragyermekkor kötelező szűrésekhez való hozzáférés megoldott, a házi orvos és a védőnő aktív közreműködésével. A legfontosabb szűrővizsgálatok: mozgásszervi elváltozások, fogazat, hallás, látás, tápláltság, mentális állapot felmérése. Amennyiben a szűrővizsgálatokon eltérést észlelnek, a szakorvosi ellátás igénybevételére Sellyén, illetve Szigetváron van lehetőség. A felnőtt lakosság részére igénybe vehető szűrővizsgálatok, mint a mammográfia, érrendszeri szűrővizsgálat, prosztatata szűrővizsgálat, béldaganatok szűrővizsgálata, valamint a csontritkulás állapotfelmérése az Ormánság Egészségközpont szervezésében valósulnak meg Sellyén.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Helyben ilyen ellátás nem elérhető, de az Ormánság Egészségközpontban többek között gyógymasször, gyógytorna, sonotherápia és fizioterápiás kezelések igénybe vehetők.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az óvodás és iskoláskorú gyermekek táplálkozási szokásai nagy befolyással vannak felnőttkori étkezésükre, hiszen étkezési szokásaink gyermekkorban alakulnak ki. Ilyenkor alakul ki az egész életre szóló táplálkozási magatartás. A közétkeztetési ellátásnak részt kell vállalnia abban, hogy a táplálkozási magatartás helyes irányban alakuljon és az egészséget és annak megőrzését, illetve a betegség megelőzését szolgálja.

Markócról az óvodás és iskoláskorú gyermekek Drávafokra járnak óvodába és iskolába. A Drávafoki Önkormányzat a Drávafoki Óvodai Társulás fenntartásában működő Drávafoki Mosoly Óvoda főzőkonyhájáról biztosítja a meleg étkezést. Magas szinten gondoskodnak arról, hogy a gyermekek részére biztosított étel minőségileg és mennyiségileg is megfeleljen életkoruk sajátosságainak. Az intézmény szem előtt tartja, hogy a felhasznált nyersanyagok idényszerűek és

változatosak legyenek. Fontos szempont az energia és tápanyagtartalom arányos eloszlása is. A gyermekek élettani sajátosságainak és ízlésvilágának, valamint a korszerű, egészséges táplálkozás követelményeinek betartásával igyekeznek az étlapot összeállítani.

A felnőtt lakosság körében a rászorultak étkeztetését a SZOCEG Szociális és Egészségügyi Szolgáltató Kft-vel kötött megállapodás alapján az Egyesület szintén a Drávafoki Mosoly Óvoda főzőkonyhájáról vett étellel oldja meg.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Markócon a kifejezett sportprogramok ritkák és a település méreteiből adódóan kisebb méretűek. Leginkább a községben tartott egyéb rendezvények kapcsán rendezünk sportrendezvényeket, vetélkedőket, melyekhez a helyszínt a könyvtár vagy az Önkormányzat udvara adja.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Markóc Község Önkormányzata 2009-ben a szociális alapszolgáltatási feladatok és a szakosított ellátások működtetésére ellátási szerződést kötött a SZOCEG Szociális és Egészségügyi Szolgáltató Kft-vel, melynek értelmében az egyesület gondoskodik a házi segítségnyújtás, az étkeztetés és az idősek nappali ellátásának biztosításáról.

g) drogprevenciós szolgáltatások

Az általános iskolás korú tanulók évente részt vesznek drogprevenciós foglalkozásokon az oktatási intézményekben. Továbbá a járásban fontos lenne minél több lehetőséget biztosítani, nem csak az általános iskolás korúak körében, hanem a középiskolások, valamint a fiatal felnőttek részére is a drogprevenciós szolgáltatások eléréséhez.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Az Önkormányzathoz eddig egyetlen esetben sem fordult a lakosság panasszal, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése végett a szolgáltatások igénybevételével kapcsolatban, és más hatóságtól sem érkezett ez irányú visszajelzés.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Markócon nem működik népkonyha, a rászorulóknak részére az önkormányzat szociális étkeztetést biztosít.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: Önkormányzati adat

A szociális szolgáltatások nyújtásakor nagy figyelmet fordítanak a szakemberek arra, hogy a kevesebb jövedelemmel rendelkező lakosok is hozzáférhessenek a szociális szolgáltatásokhoz. (Pl:étkeztetés) A személyi térítési díjból részükre kedvezményt biztosítanak. Amennyiben még a kedvezményes térítési díj megfizetése is nehézséget okoz számukra Önkormányzatunkhoz is fordulhatnak támogatásért, ilyen esetekben jellemzően az Önkormányzat átvállalja a személyi térítési díj meghatározott hányadának megfizetését.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

- a) közösségi élet színterei, fórumai;

Markócon a közösségi élet helyszínét a könyvtár és annak az udvara adja, amely helyszínen kerülnek megrendezésre a jelentősebb helyi rendezvények. Emellett az Önkormányzat udvara a másik helyszín, ahol a közösségi élet zajlik.

A településen kulturális vagy táncegyesület nem működik, azonban ezek iránti igényről sincs tudomása az Önkormányzatnak, mivel Sellyén és Drávafokon is van ilyen lehetőség, ahova Markócról is járhatnak.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2019)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
0	nem	343	2

Forrás: TeIR, KSH

Tstar

- b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

Markócon nem jellemzőek az etnikai indíttatású konfliktusok, nem is fordult elő a romákat ért rasszista inzultus vagy bántalmazás.

- c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

A közösségi szolidaritás az emberek mindennapi életében jelentkezik elsőként, amikor a nehéz életkörülményeik ellenére is segítik egymást, törekednek arra, hogy mindenki a lehetőségekhez mérten könnyebben, problémáit sikeresen áthidalva tudjon élni.

Sajnos azonban a fizikai segítségen túl anyagilag nincs lehetőségük egymás támogatására, vagy jelentősebb adományozásra.

- d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

A helyben élő nemzetiség (roma) önazonossága megőrzése, ápolása, erősítése és átörökítése, történelmi hagyományai, nyelve megőrzése és fejlesztése, tárgyi és szellemi kultúrája ápolása és gyarapítása érdekében lehetőség van ezen jogokat gyakorolni.

- e) helyi lakossági önszerveződések.

A településen lakossági önszerveződések nincsenek.

A Sellye Család- és Gyermekjóléti Központ a gyermekek, idősek és a rászoruló felnőttek érdekeit tartja szem előtt, kliensei főként ezekből a célcsoportokból kerülnek ki.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Markócon nem működik nemzetiségi önkormányzat.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
településen kevés a piacképes képesítéssel rendelkező	piacképes képzések szervezése
alapvető pénzgazdálkodási ismeretek hiánya	pénzgazdálkodási fejlesztő programok

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

Az elmúlt évek során a gyermekek létszáma csökken, ami megegyezik a térségre is, hiszen az egyre nehezedő megélhetés a gyermekvállalás gátjává vált, a gyermeknevelés nagy anyagi megterhelést jelent a családok számára. Ehhez pedig hozzájárul még az is, hogy a legtöbb ormánsági községben a fiatalok nem maradnak a településen, nem itt alapítanak családot, hanem olyan nagyobb városokba költöznek, ahol a megélhetésük nagyobb mértékben biztosított.

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	33	32	65	50,77%	49,23%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			2	3,08%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	6	4	10	9,23%	6,15%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	2	2	4	3,08%	3,08%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény értelmében a veszélyeztetettség olyan - a gyermek vagy más személy által tanúsított - magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza. A veszélyeztetett kiskorúak számának vizsgálatakor megállapíthatjuk, hogy számuk az elmúlt évek alatt változást alig mutat, folyamatosan magas a településen a veszélyeztetett gyermekek száma. Gyakorlati tapasztalat, hogy a veszélyeztetett gyermekek aránya tartósan magas értéket mutat, mely nem csak térségi probléma. Szülők iskolai végzettségük, mikro-társadalomban elfoglalt helyük (izolációs hatások), illetve a makro-társadalom összefüggéseinek ismerethiánya miatt nagy fokú segítségre szorúlnak, és hosszú gondozási folyamat kell ahhoz, hogy az alapvető szükségleteikhez hozzájussanak, azt kielégíthessék. Ezzel is magyarázható, hogy a gyermekek veszélyeztetettségének tényezői tartósan fennállnak és sok esetben sokrétűek, a problémák összetettek (pl. szülői elhanyagolás, beilleszkedési zavar, anyagi-megélhetési-lakhatási problémák). Ha a veszélyeztetettség kialakult, megszüntetése érdekében segíteni kell a családot a jelentkező működési zavarok, konfliktusok megoldásában. Sok esetben a szülők nem fogadják meg a segítő szakemberek tanácsait, javaslatait. Ilyen esetekben a veszélyeztetettség nem szüntethető meg és kezdeményezni kell az egészségügyi, szociális és hatósági beavatkozást.

2016-2019-es év között nem volt védelembe vett vagy veszélyeztetett gyermek a településen. Ez köszönhető a Családsegítő Szolgálat heti rendszerességgel történő család látogatásának, illetve a polgármester települési támogatásokkal is próbálja a családok életminőségét javítani, mint anyagilag, mint természetben is. A 2020-2021 között egy veszélyeztetett gyermek volt a településen.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2016	0	n.a.
2017	0	n.a.
2018	0	n.a.
2019	0	0
2020	0	1
2021	0	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők, valamint

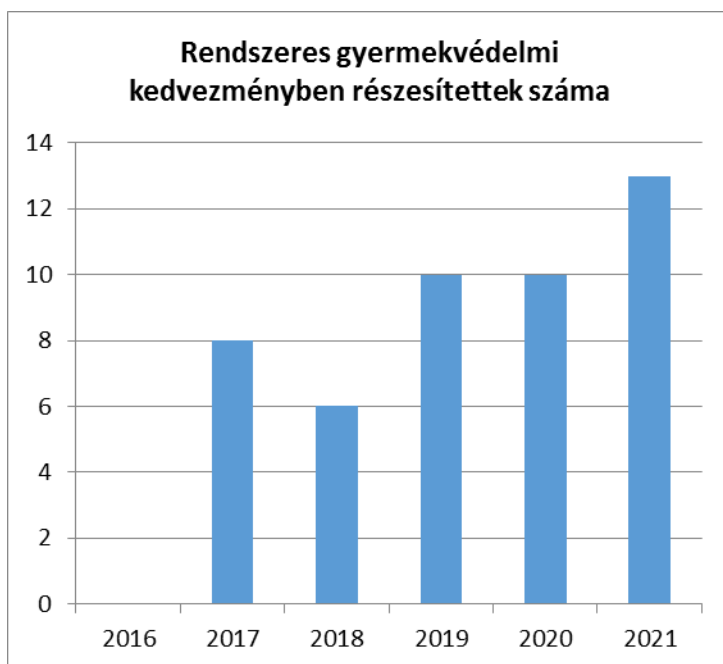
Az alapvetően is magas számuk ellenére szinte évről-évre emelkedik a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesített gyermekek száma a településen. Sajnos egyre több család csak a kedvezmény igénybevételével tudja a gyermekek taníttatását biztosítani. A kedvezmény megállapításával igénybe vehető normatív támogatások (Pl: ingyenes tankönyvellátás, ingyenes étkeztetés) jelentős anyagi támogatást jelentenek a rászorult családoknak. A normatív kedvezményekeken túl a szociális tárgyú pályázatokban, mint a nyári gyermekétkeztetés is, csak azok a gyermekek vehetnek részt, akik részére a támogatás megállapításra került.

A rendkívüli gyermekvédelmi támogatást Önkormányzatunk saját forrásból biztosítja, a támogatást azon családok részére állapítja meg, ahol a család időszakosan létfenntartási gondokkal küzd, vagy létfenntartását veszélyeztető élethelyzetbe került. Elsősorban azokat a gyermekeket, illetve családokat részesíti támogatásban, akiknél az alkalmanként jelentkező többletkiadások miatt anyagi segítségre szorulnak. Ilyen lehet különösen a szociális válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartása, a gyermek fogadásának előkészítéséhez kapcsolódó kiadások, az átmeneti nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartásának, illetve a gyermek családba való visszakerülésének elősegítése, betegség, vagy iskoláztatás, szülők munkanélkülivé válása, elemi károk.

Az iskolakezdés megkönnyítése érdekében – pénzügyi lehetőségeihez mérten - Önkormányzatunk beiskolázási segítyt biztosít a rászorult családok részére. A támogatásokat minden év augusztusában, illetve szeptemberében, egyedi kérelmek alapján állapítja meg.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2016	n.a.
2017	8
2018	6
2019	10
2020	10
2021	13

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

A rendkívüli gyermekvédelmi támogatást Önkormányzatunk saját forrásból biztosítja, a támogatást azon családok részére állapítja meg, ahol a család időszakosan létfenntartási gondokkal küzd, vagy létfenntartását veszélyeztető élethelyzetbe került. Elsősorban azokat a gyermekeket, illetve családokat részesíti támogatásban, akiknél az alkalmanként jelentkező többletkiadások miatt anyagi segítségre szorulnak. Ilyen lehet különösen a szociális válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartása, a gyermek fogadásának előkészítéséhez kapcsolódó kiadások, az átmeneti nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartásának, illetve a gyermek családba való visszakerülésének elősegítése, betegség, vagy iskoláztatás, szülők munkanélkülivé válása, elemi károk.

Az iskolakezdés megkönnyítése érdekében – pénzügyi lehetőségeihez mérten - Önkormányzatunk beiskolázási segílyt biztosít a rászorult családok részére. A támogatásokat minden év augusztusában, illetve szeptemberében, egyedi kérelmek alapján állapítja meg.

Az árvaellátásban az elmúlt években nem részesült gyermek.

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2016	0	0	-
2017	0	0	-
2018	0	0	-
2019	0	0	-
2020	0	0	-
2021	0	0	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

A 2017-es évben összesen 8 gyermek részesült kedvezményes étkezésben. A kedvezményes étkeztetés a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsághoz kötődik, ezen kívül a tartósan beteg, fogyatékos gyermekek számához. Mivel a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek száma évről-évre emelkedik, így egyre nagyobb számban válnak jogosulttá a kedvezményes étkeztetésre is. Az ingyenes tankönyvellátásban részesülők számán is látszik, hogy folyamatosan magas az ingyenes tankönyvellátásban részesülő gyermekek száma. A gyermekek nyári étkeztetésének biztosítását Önkormányzatunk a szociális nyári gyermekétkeztetésre beadott pályázattal oldja meg. Mivel Markóc a jogszabályi besorolás értelmében hátrányos helyzetű település, így a rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülő kiskorú gyermekek száz százalékára vehet részt a programban. A teljes nyári szünetre biztosítja az Önkormányzat a napi egyszeri meleg ételt a rászoruló gyermekek részére.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Markócon nincs magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermek.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Az önkormányzatnak nincs tudomása arról, hogy a településen magyar állampolgársággal rendelkező, vagy nem rendelkező külföldről visszatérő, hátrányos helyzetű gyermekek laknának.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A községben nincs telepszerű lakókörnyezet.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

Markócon a drávafoki helyettes védőnő látja el heti egy napon az anya és gyermekgondozási feladatokat. A helyettes védőnő által gondozott gyermekek létszámáról nincs adat.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2016	0	n.a.	-
2017	0	n.a.	-
2018	0	n.a.	-
2019	0	n.a.	-
2020	0	n.a.	-
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

- b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Markócon a gyermekeket és a felnőtteket Drávafokon mindennap elérhető házi orvosi szolgálata látja el, betöltetlen praxis nincs. A szakorvosi ellátásokhoz Sellyén, illetve Szigetváron és Pécsen juthatnak hozzá a gyermekek.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	0	0	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	n.a.	n.a.
2018	0	0	0	n.a.	n.a.
2019	0	0	0	n.a.	n.a.
2020	0	0	0	n.a.	n.a.
2021	0	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

- c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Az óvodai ellátás Drávafokon, illetve Sellyén van, bölcsődés korú gyermekeket el kell hordani a szülőknek Sellyére. Gyógy pedagógus a drávafoki iskolában elérhető, gyógytornász, logopédus és fejlesztő pedagógusok azonban legközelebb csak Sellyén elérhető, bár gyakran indokolt lenne, hogy foglalkozzanak a gyermekekkel. Amennyiben pedig a gyermeknek további vizsgálatra van szüksége, az csak Pécsen oldható meg.

- d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

Markóc Község Önkormányzata a gyermekjóléti alapellátást a Sellye Város Önkormányzata által fenntartott Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat útján biztosítja. A gyermekjóléti alapellátás hozzájárul a gyermek egészséges fejlődéséhez, jólétéhez, a családban történő nevelkedésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a már kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családból történő kiemelésének megelőzéséhez. Ezt a szolgálat család gondozói személyes segítő kapcsolat keretében, a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával valósítják meg. A Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat legfontosabb feladata elsősorban a gyermekek védelme, egészséges testi, lelki fejlődésének elősegítése, jogainak biztosítása, de nem lehet figyelmen kívül hagyni az olyan társadalmi problémákat (munkanélküliség, drogfogyasztás, alkoholizmus, dohányzás), amelyek a családon keresztül hatnak a gyermekekre. A Szolgálat a legtöbb esetben az oktatási intézményektől értesül a veszélyeztetett gyermekekről. Elsősorban a pedagógusok, a gyermek és ifjúságvédelmi felelősök jelzései alapján veszik fel a kapcsolatot a családokkal, de érkeznek jelzések a jelzőrendszer többi tagjától is (rendőrség, gyámhivatal, házi orvos, védőnő, stb.). Alapellátásban történő

családgondozás esetén a családgondozó szükség szerint, havonta egy-négy alkalommal keresi fel a családot. A gyermekvédelmi probléma megszüntetése érdekében kapcsolatot tart az oktatási intézménnyel, szükség esetén megfelelő szakember (pszichológus, családterapeuta) segítségét is felajánlja a családnak. Tájékoztatást ad az igénybe vehető szociális ellátásokról, ügyintézésben, kérelmek kitöltésében, benyújtásában is segítséget nyújt.

Sellyei székhelyén 2 családgondozó látja el a feladatokat. Ügyfelfogadás napi rendszerességgel biztosított a településen a Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat hivatalos helyiségében, valamint a – rendszeres családlátogatásokon túl – kérésre és jelzésre azonnal intézkednek a gondozók. A fogadónap mellett a családgondozók rendszeresen 3 családot látogatnak, esetenként pedig 1 családot. A családok életében felmerülő jellemző problémák a településen: a szülők helytelen életviteléből, a munkanélküliségből adódó anyagi nehézségekből, a létbizonytalanságból, a szociális körülmények romlásából, a szenvedélybetegségek kialakulásából (elsősorban alkoholprobléma) családi konfliktusok adódnak, melyek mind veszélyeztetik a gyermekek egészséges lelki, sőt némely esetben testi fejlődését is.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

A településen bölcsőde nem működik.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	0	n.a.
2017	0	n.a.
2018	0	n.a.
2019	0	n.a.
2020	0	n.a.
2021	0	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) gyermekvédelem;

Amennyiben a családgondozó a családgondozás során úgy látja, hogy a gyermekvédelmi probléma tartósan fennáll és alapellátás keretén belül nem szüntethető meg, kezdeményezi a gyámhatóságnál a gyermek védelembevételét. A javaslatlételben részletesen feltárja a veszélyeztetettség okait, javaslatot tesz a szükséges intézkedésekre. A gyámhatóság a védelembe vételi határozatában felszólítja a szülőt, hogy rendezze körülményeit, életvitelét a gyerek veszélyeztetettségének megszüntetése érdekében. Védelembe vételre kerülhet sor akkor is ha a gyermek bűncselekményben vesz részt (pl: rablás) . Ilyen esetekben a gyámhatóság különböző magatartási szabályokat állapít meg, amelyeket a családgondozóval együttműködve kötelesek teljesíteni a gyermek és a családtagjai, valamint előírja a családgondozóval való együttműködést. A gyermekek családból való kiemelése a családgondozó javaslatára abban az esetben történhet, ha a gyermek felügyelet nélkül marad, vagy testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését családi környezete vagy önmaga súlyosan veszélyezteti.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

A térségben jelen vannak azok a társadalmi és gazdasági feszültségek, amelyek a családok gyermekmegtartó erejét veszélyeztetik. Az önkormányzat jelenleg nem támaszkodhat sem anyagi sem szakmai alapokra a krízisbe került szülők problémájának, helyzetének azonnali megoldása során.

A markóci gyermekek számára krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatást egyedül a Sellyén elérhető gyermekjóléti szolgáltatás jelent. A gyermekvédelmi törvény már 1997-ben előírta az önkormányzatok számára a helyettes szülői szolgáltatás megszervezését és működtetését.

A gyermekvédelmi gondoskodásba vétel megelőzésére szükséges lenne az önkormányzatnak gyermekbefogadó szolgáltatást biztosítani, segítő családok (helyettes szülők) bevonásával. A térségben egyetlen olyan intézmény sem működik, amely akár csak átmeneti időszakokra is otthont nyújtó ellátást biztosítana olyan családok részére, akik otthontalanná váltak, fizikai vagy érzelmi bántalmazás, eladósodás vagy egyéb krízist kiváltó okok miatt. Azonban ennek megvalósítására Markócnak önmagában nincs lehetősége és képessége, illetőleg indokoltabb is lenne a településnek bekapcsolódnia egy pl. Sellyén kialakított családok átmeneti otthonába.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

A településen – méreteiből is következően – a gyermekek sport- és szabadidős programokhoz leginkább különféle rendezvények idején, illetőleg az iskolában férnek hozzá. A Drávafoki és a Sellyei iskolákban is rendszeresen szerveznek a tanulóknak szabadidős programokat, a gyermekek ezek bármelyikén részt vehetnek.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

A település több éve részt vesz a szociális nyári gyermekétkeztetésben, halmozottan hátrányos településként a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő mindegyik gyermeknek Önkormányzatunk az egész nyári szünet idejére, ingyenesen, napi egyszeri meleg ételt tud biztosítani.

A Gyermekétkeztetési Alapítványnál minden évben sikerrel pályázik az Önkormányzat az EU intervenciós élelmiszersomagokra is, amelyekből általában évente két alkalommal tartós élelmiszerekhez (liszt, tészta, cukor, keksz) jutnak a rászoruló gyermekes családok és idősek.

Ingyenes tankönyvellátásban a jogszabályokban meghatározott gyermekek részesülnek a településen. Az utóbbi években az Önkormányzat – lehetőségeihez mérten - beiskolázási segéllyel támogatta a rászorult kisgyermekes családokat.

- j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Az önkormányzat nem tesz különbséget az eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok között a szervezett programok során.

- k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

A gyermekek részére történő szolgáltatások nyújtásakor az egyenlő bánásmód követelményeinek megsértése miatti panaszokról Önkormányzatunknak nincs tudomása.

- l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Az Önkormányzat a helyi pénzbeli és természetbeni támogatások elosztásánál mindig kiemelt figyelmet fordít a nehéz anyagi keretek között élő gyermeket nevelő családok támogatására.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

A drávafoki óvodában nehéz megoldani a hátrányos helyzetű, valamint a sajátos nevelési igényű gyermekekkel való többletfoglalkozást, melynek oka az alacsony dolgozói létszám, valamint a gyermekek magas száma. A szintén Drávafokon működő iskolában ezen gyermekek nevelése, oktatása a többségi osztályokba integráltan történik, az intézményben 1 gyógypedagógus segíti elő a gyermekek fejlődését.

Mivel helyben nincs óvoda, iskola, az alábbi táblázatok nem tartalmazzak érdemi adatokat.

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás

	(TS 087)	neveléssel együtt) (TS 092)	gyermekeken belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2016	0	0	n.a.
2017	0	0	n.a.
2018	0	0	n.a.
2019	0	0	n.a.
2020	0	0	n.a.
2021	0	0	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2016	n.a.	0	n.a.
2017	n.a.	0	n.a.
2018	n.a.	0	n.a.
2019	n.a.	0	n.a.
2020	n.a.	0	n.a.
2021	n.a.	0	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban						
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2017	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2018	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2019	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2020	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2016	2	6
2017	6	1
2018	5	1
2019	1	5
2020	1	5
2021	3	6

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Szükséges megjegyezni, hogy az intézményekben dolgozó szakemberek képzése, továbbképzése különösen fontos feladat főként, hogy a helyi szakembergárda nem csupán szakmailag, de lelkiileg is megterhelő munkát végez. A mindennapos emberi kapcsolatok hatására fokozódik a kiégés (burnout) szindróma kialakulásának gyakorisága, így a szükséges szociális érzékenység és a megfelelő segítségnyújtás érdekében rendkívül fontos a rendszeres és magas színvonalú továbbképzések biztosítása.

Markócon nem működik oktatási intézmény, a gyermekek Drávafokra járnak óvodába és általános iskolába. Ezért a Drávafokon működő intézmények adatai alapján tudunk következtetni a környező településekről - így a Markócról is – bejáró gyermekek helyzetét. Elmondható, hogy a Drávafokra járó óvodások és általános iskolások száma folyamatosan csökkent az elmúlt időszakban. Mindez az óvodai gyermekcsoportok és az iskolai osztályok létszámának csökkenésével járt együtt az intézményekben.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2016	n.a.	0	0	0	0	0	0	0
2017	n.a.	0	0	0	0	0	0	0
2018	n.a.	0	0	0	0	0	0	0
2019	n.a.	0	0	0	0	0	0	0
2020	n.a.	0	0	0	0	0	0	0
2021	n.a.	0	0	0	0	0	0	0

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2016	0	0	0	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	n.a.	n.a.
2018	0	0	0	n.a.	n.a.
2019	0	0	0	n.a.	n.a.
2020	0	0	0	n.a.	n.a.
2021	0	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Markócon a 8. évfolyamot eredményesen befejezők száma is egyre csökken, egyre kevesebb fiatal él a településen. Ők a szomszédos Drávafokra járnak át általános iskolába.

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2016	2
2017	1
2018	1
2019	0
2020	1
2021	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Markócon nincs oktatási intézmény, de hátrányos megkülönböztetés semmilyen téren nem jelenik meg a településen.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

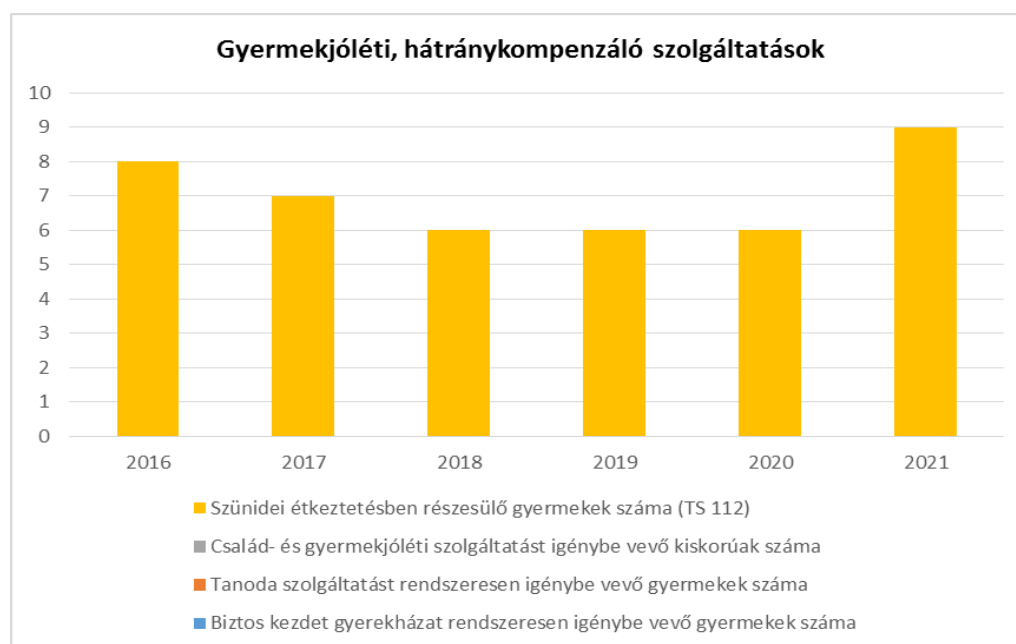
Markócon nincs oktatási intézmény.

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

Hátrányos helyzetű tanulók segítésére évek óta részt vesz az iskola az integrációs pedagógiai programban. A pedagógusok hetente rendszeresen foglalkoznak a 3H-s tanulókkal, felzárkóztatják, korrepetálják őket. A tehetséges tanulókat szakkörökbe irányítják.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	8
2017	n.a.	n.a.	n.a.	7
2018	n.a.	n.a.	n.a.	6
2019	n.a.	n.a.	n.a.	6
2020	n.a.	n.a.	n.a.	6
2021	n.a.	n.a.	n.a.	9

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
gyermeket érintő súlyos egészségügyi problémák	3-14 éves korosztály egészségfejlesztése, egészségtudatosság ösztönzése (pl. egészség- és sportnapok)
végzettség nélküli iskolaelhagyók száma folyamatosan növekszik	hátrányos helyzetű gyermekek tehetséggondozása, ill. támogatása ösztöndíj formájában
hátrányos helyzetű gyermekek növekedése, alapkompenciacsökkenés	csoportos foglalkozások szakemberek bevonásával
negatív szülői példány, rossz szokások kialakítása	helyes, támogató szülői attitűd kialakítása

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A községben található, nőket is foglalkoztató munkahelyek jellemzően a közsféra és a szolgáltatási szektor. A foglalkoztatott, az inaktív és a munkanélküli női népesség főbb demográfiai adatai nem állnak teljes körűen rendelkezésre (gyermekszám, képzettség, családi állapot, demográfiai adatok). A gyermekes családok gazdasági aktivitásáról az önkormányzat nem rendelkezik adatokkal, ilyen jellegű felmérés nem készült a településen. A nők anyagi kiszolgáltatottságát fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt. A gyermeküket egyedül nevelő nők gazdaságilag (és jogilag is) ki vannak szolgáltatva. A település nem rendelkezik felméréssel a gyermeküket egyedül nevelő nők, férfiak szükségleteit illetően.

A nők és férfiak foglalkozási (horizontális) szegregációja, és az ún. „üvegplafon” (a vertikális szegregáció) az egyenlőtlen bérezést és általában a javakhoz, kompetenciákhoz és lehetőségekhez való egyenlőtlen hozzáférést eredményezi. A nők jellegzetesen az alacsony fizetésű munkakörökbe szorulnak. A település nem rendelkezik kimutatással a férfiak és nők bérezését illetően. A várandós és kisgyermekes anyák visszatérése biztosított és támogatott az önkormányzati munkahelyeken. Munkaerőpiaci-helyzetükről azonban nem készült felmérés.

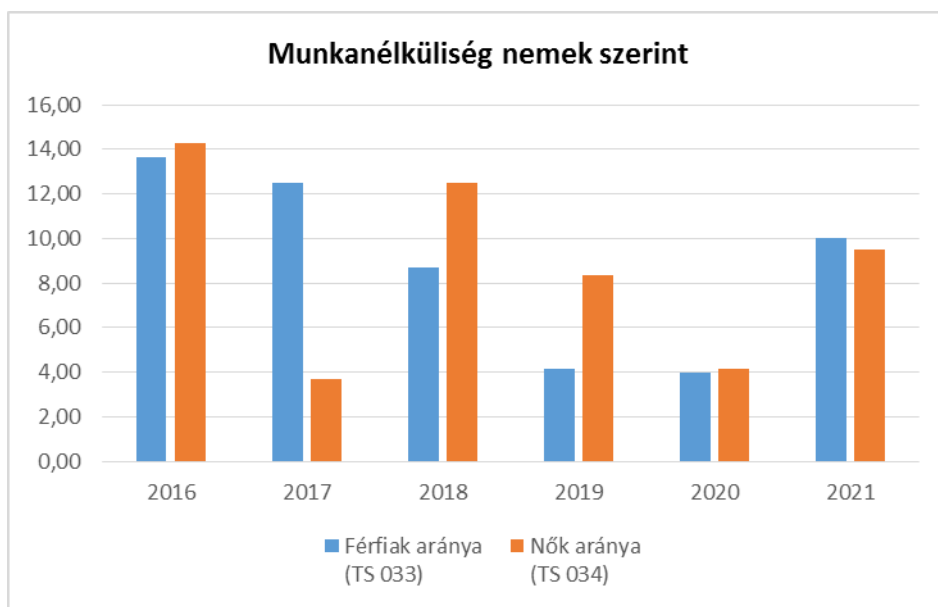
a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A településen 2016-ban 28 fő munkavállalási korú nő élt Markócon, ebből 24 fő dolgozott, akik főként közfoglalkoztatás keretében voltak foglalkoztatva segédmunkás bérért, mások akik személyautóval rendelkeznek szinte minimálbérért vidéken. A településen élők munkához jutását nagymértékben a helyi közlekedés is akadályozza.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint
(a 3.2.1. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2016	13,64	14,29	13,97%
2017	12,5	3,7	8,10%
2018	8,7	12,5	10,60%
2019	4,17	8,33	6,25%
2020	4	4,17	4,09%
2021	10	9,52	9,76%

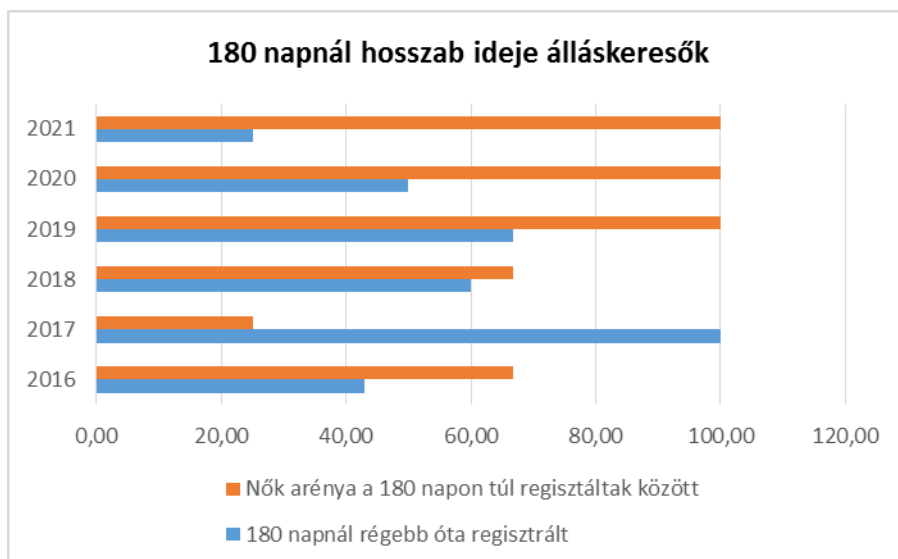
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	42,86	66,67
2017	100	25
2018	60	66,67
2019	66,67	100
2020	50	100
2021	25	100

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A foglalkoztatást segítő és képzési programokban az önkormányzat tapasztalata alapján nagyjából ugyanolyan számban vesznek részt nők és férfiak.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Markócon is jellemző, hogy az alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési esélyei jóval kisebbek, mint a legalább középfokú végzettségű társaiké. A településen az alacsony iskolai végzettségű nők a közfoglalkoztatásban kaphatnak helyet, illetőleg idény jellegű munkákban tudnak részt venni, más lehetőségük nincs, ezért egyre több nő dönt a különböző képzések mellett.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A nők és férfiak foglalkozási (horizontális) szegregációja, és az ún. „üvegplafon” (a vertikális szegregáció) az egyenlőtlen bérezést és általában a javakhoz, kompetenciákhoz és lehetőségekhez való egyenlőtlen hozzáférést eredményezi. A nők jellegzetesen az alacsony fizetésű munkakörökbe szorulnak, ugyanakkor konkrét kimutatással a bérkülönbségekről, vagy a férfiak és a nők bérezéséről a település nem rendelkezik.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A nők foglalkoztatását gátló legfőbb akadály a gyermeknevelés. A családi, magánéletbeli feladatok és felelőségek általában egyoldalúan a nőket terhelik. A település nem rendelkezik adatokkal a nők családon belüli túlterheltségéről. Bölcsőde helyben nincs. A falubeli gyermekek legközelebb a drávafoki óvodába járhatnak, ahol az óvodai férőhelyek száma megfelelő, férőhelyhiány miatt még óvodás korú gyermeket nem utasítottak el. Az óvodában reggel 7.00-tól várják a gyermekeket és a szülők délután 15.00-ig biztonságban tudhatják őket.

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyerekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A család szerepe a tradicionális és modern társadalmakban egyaránt hatalmas jelentőséggel bír. A család az elsődleges szociális közeg, ahol a gyermekeknek értékeket adhatunk át és elsajátíthatják az alapvető nemi szerepeket, a társas érintkezés normarendszerének alapjait és ahol személyiségfejlődésük legérzékenyebb időszakában támogatást, biztonságot kapnak. Mindez azonban nem valósulhat meg a szülői minták, attitűdök helyes alkalmazása nélkül.

Védőnő a településen nincs, Drávafok településre járnak a kismamák. Sajnos az utóbbi években nem született gyermek, így nincs is a településen 0-3 év közötti lakos.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2016	0	n.a.	-
2017	0	n.a.	-
2018	0	n.a.	-
2019	0	n.a.	-
2020	0	n.a.	-
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

Az Önkormányzat nem rendelkezik pontos adatokkal a nőket érő, illetőleg a családon belüli erőszakról. Gyakorlatilag nincs hivatalos tudomásunk ilyen jellegű problémáról, ugyanakkor sajnos nagy a valószínűsége, hogy valójában komoly és többször előforduló probléma az erőszak ilyen formája, ami azonban legtöbbször rejtve marad. Amennyiben ugyanis az erőszakot elszenvedő személy, vagy valamelyik hozzátartozója nem küld jelzést, nem kér segítséget, akkor az eset felkutatása, felderítése szinte lehetetlen.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

Markócon sem anyaothton, sem családok átmeneti otthona nem működik, bár természetesen bizonyos krízishelyzetekben szükséges lenne a probléma illetően megoldására, ugyanakkor az esetek igen alacsony száma miatt a településen az ilyen otthonok létrehozása nem indokolt.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Markóc Község Önkormányzata Képviselő-testületében 1 női képviselő foglal helyet. A Sellyei Közös Önkormányzati Hivatal – amelyhez a település, mint Drávafoki Kirendeltség székhelye tartozik – a jegyző nő, a kirendeltség-vezető nő, illetőleg a Kirendeltségen is 3 női munkatárs dolgozik. Mindezek alapján megállapítható, hogy a nők a helyi közélet alakításában tevékenyen részt vállalnak, abszolút nem beszélhetünk a nők helyi közéletből való kirekesztéséről.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nőket fokozottan érintő társadalmi problémák Markócon nem jellemzőek, ezért az Önkormányzat tervei között nem szerepel ilyen irányú intézkedés.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A településen nincs bölcsődei ellátás, ezért a nők munkavállalási lehetősége csökken.	Családi napközi bővítése.
A szülői minták és attitűdök rossz alkalmazása, degradálódása.	Szülőklubok szervezése szemléletformálásra, praktikus készségek fejlesztésére, tapasztalatcserére

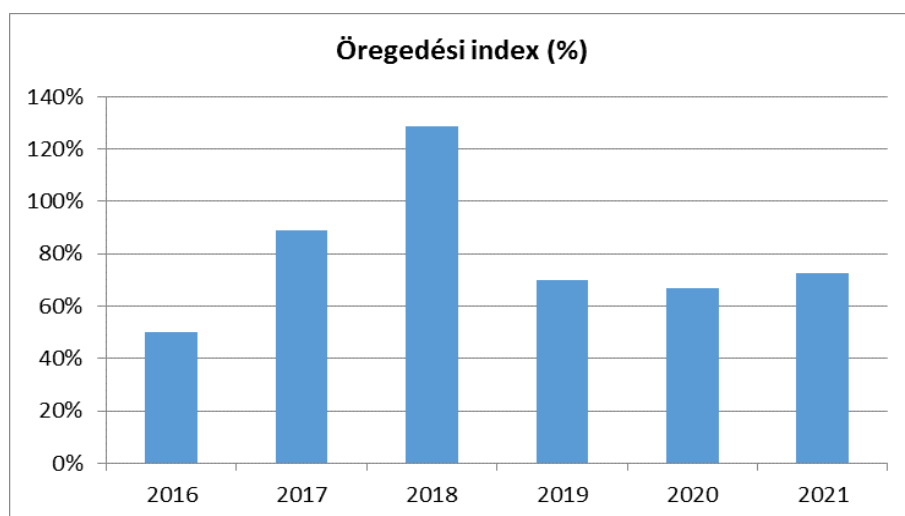
6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A településen a nyugdíjasok száma az utóbbi években alig változott. A lakosság valójában Markócon is öregszik, de az igen alacsony lakosságszám jelentősen megnehezíti a valóságnak megfelelő értékelést. Az idősök jövedelmi helyzetéről pontos adatokkal nem rendelkezünk, azonban az kitűnik az Önkormányzathoz beérkező segélykérelmekből, hogy a településen a nyugdíjak összege alacsony, sokan jogosultak alanyi vagy normatív jogon a támogatásokra. Sok idős embernek okoz gondot a gyógyszer kiváltása, a lakhatás fenntartása, vagy akár a megszokott életminőség fenntartása is.

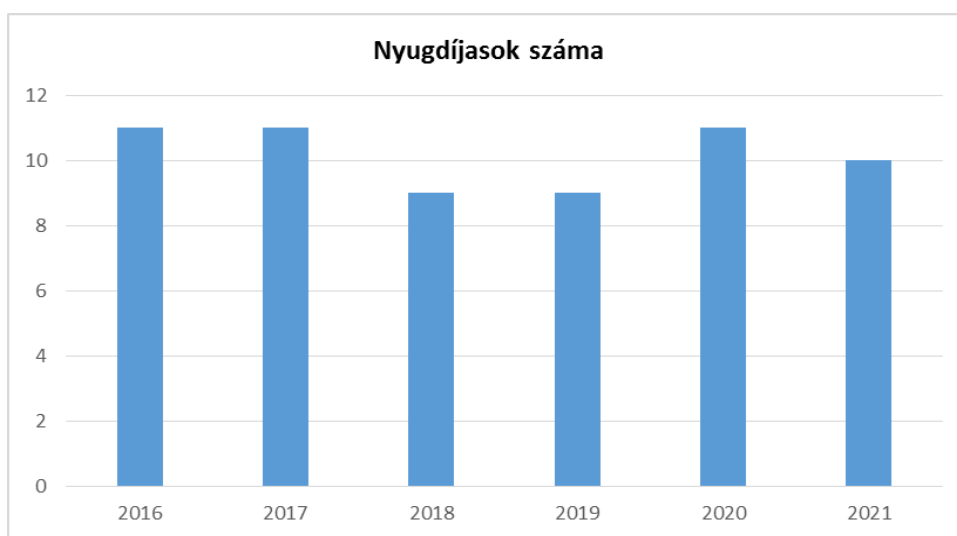
6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	6	12	50,00%
2017	8	9	88,89%
2018	9	7	128,57%
2019	7	10	70,00%
2020	8	12	66,67%
2021	8	11	72,73%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	6	5	11
2017	6	5	11
2018	6	3	9
2019	6	3	9
2020	7	4	11
2021	6	4	10

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2016	0	0	3	3	0	1	n.a.
2017	0	0	2	3	0	0	0
2018	0	0	3	3	0	0	0
2019	1	0	2	3	0	0	0
2020	1	0	3	4	0	0	0
2021	1	0	3	4	0	0	0

Forrás:
TeIR,
KSH
Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

A térségi szinten jelentkező nagy arányú munkanélküliség (az átmeneti megoldásként szolgáló közfoglalkoztatási programok jelenléte ugyan csökkenti a ténylegesen munkanélküliek számát) miatt az idősek, nyugdíjasok foglalkoztatása nem jellemző a településen.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen		7	4	5	3	2
41-45 év (TS 042)	Fő	0	0	0	0	1	0
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	50,00%	0,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	0	0	0	0	0	1
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	25,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	0	1	1	0	0	0
	%	0,00%	25,00%	20,00%	0,00%	0,00%	0,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	0	0	0	0	0	0
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	0	0	1	0	0	1
	%	0,00%	0,00%	20,00%	0,00%	0,00%	25,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az évek során sajnos egyre több lakos munkanélküli, az idősek már nehezen tudnak munkát vállalni, főleg az egészségi állapotuk miatt és a munkahely hiány miatt. Az idősek főleg közfoglalkoztatás keretében dolgoznak.

b) tevékeny idősor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

Tekintettel arra, hogy a településen oktatási intézmény nem található, így a képzések, támogató programok ritkán valósíthatóak meg helyben, azok legtöbbször Drávafokon, vagy Sellyén elérhetők. Ezzel kapcsolatos igény azonban eddig nem érkezett az Önkormányzathoz.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

Önkormányzatunk nem rendelkezik arra vonatkozó adattal, hogy a foglalkoztatás területén bárkit is hátrányos megkülönböztetés ért volna életkora miatt.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

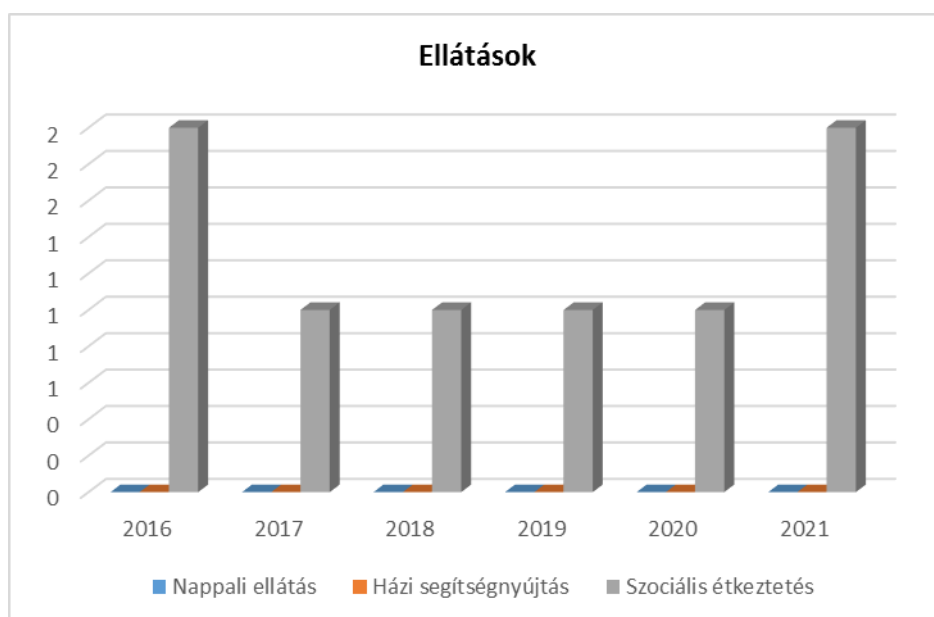
a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

A településen az egészségügyi szolgáltatások közül a háziiorvosi szolgálat hetente egyszer érhető el, más egészségügyi szolgáltatásért már Sellyére, Szigetvárra vagy Pécsre kell utazni. A Markóchoz közeli Sellye városában az egészségügyi ellátást az Ormánság Egészségközpont biztosítja. A pályázati támogatásból létrehozott, 2011-ben átadott új, járóbeteg-szakellátó központban kapott helyet a két háziiorvosi és egy házi gyermekorvosi rendelő, illetve a rendelési időben működő szakellátások, úgymint sebészet, belgyógyászat, addiktológia, ortopédia, kardiológia, pszichológia, nőgyógyászat, diabetológia, radiológia, ultrahang, urológia, reumatológia, labordiagnosztika, pulmanológia, szemészet, gyógytorna, neurológia, bőrgyógyászat, gyógymasszázs, fül-orr-gége, pszichiátria és fizioterápia.

Markóc településen, ahogy a következő táblázat is mutatja a 65 év feletti lakosok száma hullámzik az évek során, nappali ellátásban nem részesülnek. A településen nincs erre szolgáló intézmény. A nyugdíj előtt álló idősek megélhetését nehezíti a munkanélküliség. Páran a településről időskorúak járadékában részesülnek, sajnos pontos adattal az önkormányzat nem rendelkezik.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2016	6	0	0	2
2017	8	0	0	1
2018	9	0	0	1
2019	7	0	0	1
2020	8	0	0	1
2021	8	0	0	2

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

A kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz - közintézmények hiányában - leginkább az egész községet érintő programok alkalmával férhetnek hozzá az itt élő idősök.

Markóc településen múzeum nincs, könyvtár a 2017-es évig volt. A 2018-as évtől könyvtárbusz jön a településre két hetente, mely könyvekkel, számítógépekkel és internettel felszerelt. A lakosság, főleg a fiatalok előszeretettel látogatják.

c) idősök informatikai jártassága;

Az idősök nagy része valószínűleg kevésbé ért a számítógépekhez, számítástechnikához, mint a fiatalabb generáció, aki ebben nő fel. Az Önkormányzat pontos adatokkal nem rendelkezik az idősök informatikai jártasságáról.

c) a generációk közötti programok.

Generációk közötti programok szervezésére külön nem kerül sor, mivel a helyi rendezvényeken, programokon közösen vesznek részt a különböző generációk.

6.4 Az idősöket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Markócon is vannak olyan időskorú emberek, akik párjukkal, vagy teljesen egyedül élnek, gyermekeik külön házba, vagy nagyobb városokba költöztek. Néhány esetben gondot okoz, hogy az egyedül maradt idős emberek bárkit beengednek a lakásukba, akik ilyen-olyan indokkal bekopogtatnak hozzájuk. Fontos lenne felhívni a figyelmet arra, hogy ne bízzanak meg mindenkiben, ne engedjenek be mindenkit, tájékoztatni arról őket, hogy amennyiben mégis megtörténik a baj, hova fordulhatnak, milyen lehetőségeik vannak.

Emellett nem minden időskorú van tisztában anyagi nehézségei ellenére sem az általa igényelhető, létbiztonságát, létminőségét javító ellátásokkal.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az egyedül maradt idős emberek bárkiben megbíznak és beengedik őket a lakásukba, ezek az idegenek pedig kirabolják őket.	Felhívni a figyelmüket, arra, hogy ne engedjenek be idegeneket a lakásukba és tájékoztatni az időseket a lehetőségeikről.
Idősek informatikai jártassága nem ismert.	Adatbázis készítése az idősek informatikai képzettségéről.
Kevés tájékoztatást kapnak az idősek a felelősségteljes pénzgazdálkodás, az elektronikus hivatali ügyintézés, a számítástechnikai eszközök és az internet használatának témájában.	Tájékoztató előadássorozatok, gyakorlatias programok szervezése a könyvtárban, vagy a közösségi házban (közösségfejlesztő alkalmazása).

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2016	2	1	3
2017	3	1	4
2018	2	0	2
2019	2	0	2
2020	2	0	2
2021	1	0	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- a) fogyatékkal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

Markócon speciálisan a fogyatékkal élő személyek foglalkoztatását előtérbe helyező munkáltató sajnos nem található. A közfoglalkoztatás keretében pedig sajnos nincs lehetősége az önkormányzatnak a fogyatékkal élő személyeket elhelyezni, mivel a programok elsősorban fizikai munkavégzést igényelnek (pl. közterületek karbantartása, mezőgazdasági termelés).

- b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Munkavállalási lehetőség a fogyatékkal élők számára a szomszédos településen Drávafokon, valamint Sellyén lehetséges, azonban az oda való utazás megnehezítheti a munkavállalást.

- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Az önkormányzat nem rendelkezik olyan jellegű információval, mely szerint a településen bárkit is hátrányos megkülönböztetés ért volna a foglalkoztatás területén a megváltozott munkaképessége miatt.

- d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

A térség településein a fogyatékkal élők önálló életvitelét a házi segítségnyújtás keretein belül biztosítják az önkormányzatok. Marócon ezt az alapszolgáltatást a SZOCEG Kft. segítségével látjuk el. Azonban a házi segítségnyújtás, mint a szociális alapellátás része a felmerülő problémákat nem képes minden esetben teljes körűen kezelni. Fogyatékkal élők ellátását biztosító támogató szolgálat jelenleg nem működik, bár több kiskorú él a járásban, akinek a speciális foglalkoztatását csak a megyeszékhelyen tudják megoldani, és az utazás a családok számára nagy anyagi terhet jelent.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzübeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A jelenleg is hatályos jogszabályok a fogyatékkal élők számára plusz támogatásokat biztosítanak esélyegyenlőségük javítása érdekében.

Ezen ellátási formák a következők:

- fogyatékosági támogatás: a súlyos fogyatékkal élő személyek részére az esélyegyenlőséget segítő, havi rendszerességgel járó pénzübeli juttatás. A támogatás célja, hogy – a személy jövedelmétől függetlenül – anyagi segítséggel járuljon hozzá állapotából eredő társadalmi hátrányok mérséklésére.
- rokkantsági járadék: az a személy jogosult, aki 25. életéve betöltése előtt teljesen munkaképtelenné vált, illetve 80%-os, vagy azt meghaladó mértékű egészségkárosodást szenvedett és részére nyugellátást, baleseti nyugellátást nem állapítottak meg.
- közlekedési kedvezmény: a súlyos mozgáskorlátozott személyek gépjárműszerzési és átalakítási támogatásban részesíthetők.
- parkolási igazolványra az a személy jogosult, aki:
 - o közlekedőképességében súlyosan akadályozott,
 - o látási, értelmi, mozgásfogyatékosnak, autistának minősül,
 - o a vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló rendelet alapján 2001. július 1-jét megelőzően vaknak minősítettek, vagy aki gyengén látónak minősül
- fogyatékkal élő személyek számára biztosított alap- és szakellátási formák:
 - o szociális alapszolgáltatások: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgálat.
 - o szakosított ellátási formák: ápolást, gondozást nyújtó intézmények, fogyatékos személyek otthona, gondozóháza, rehabilitációs intézmények, lakóotthon.

A fogyatékkal élő személyek számára az önkormányzat külön pénzübeli és természetbeni ellátást nem nyújt.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

- a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

Az egészségügyi és a rehabilitációs ellátásokhoz való hozzáférés a szomszédos járás székhelyen működnek, elérhetőségüket falubusszal történő szállítással oldja meg az Önkormányzat.

- b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

Az Önkormányzati Hivatal fizikai akadálymentesítettsége megoldott, bejáraton keresztül tudnak a fogyatékos személyek bejutni az épületbe, ahol mozgássérült mosdó is rendelkezésükre áll.

- c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

A fogyatékosággal élő személyek az egészségügyi szakellátásokhoz legközelebb az Ormánság Egészségközpontban juthatnak hozzá, melynek épülete teljesen akadálymentesített.

A településen található katolikus templom nem akadálymentesített, például kerekesszékekkel történő megközelítésük nem megoldott, de eddig nem merült fel ilyen igény a lakosok körében, de ha ez változna, a lakosok egymásnak szívesen segítenek megoldani a problémát, így még ekkor sem biztos, hogy külön tenni kellene valamit.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

Az Önkormányzat nem rendelkezik adattal arra vonatkozóan, hogy a településen működő munkahelyek akadálymentesítettsége megoldott-e.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A településen a járdák jelentős felújításra szorulnak, azok minősége nem megfelelő a fogyatékos személyek közlekedésére. A tömegközlekedési eszközöket a településen élő fogyatékosok nem tudják igénybe venni.

f) fogyatékosokkal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosokkal élő személyek nappali intézménye, stb.);

Markócon fogyatékosokat ellátó nappali intézmény nem működik. A fogyatékos személyek, hajléktalanok, pszichiátriai betegek és szenvedélybetegek helyi ellátása a település méretéből adódóan nem megoldott. A fogyatékos személyek, hajléktalanok, pszichiátriai betegek és szenvedélybetegek ellátása, valamint a fogyatékos emberek szociális szakellátása legközelebb Pécsset vehető igénybe.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Markóc településen nincs pontos felmérés a fogyatékkal élőkről, ezért nem lehet pontos elemzést készíteni a fogyatékkal élők helyzetéről, szükségleteiről.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

A településen nincsenek külön programok szervezve a fogyatékossgal élők számára.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A településen a fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák felszámolására irányuló kezdeményezésekről az Önkormányzat nem rendelkezik adattal.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nem rendelkezünk adattal a településen élő fogyatékos személyek számáról, fogyatékossgalukról, anyagi lehetőségeikről, konkrét problémáikról	A fogyatékosok esélyegyenlőségének előmozdítását célzó adatbázis létrehozása Járdák javítása.
A településen rossz a járdák minősége.	Járdák javítása.

<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások</i>	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Közúthálózat, járdák felújításának szükségessége, alapszintű humán közszolgáltatások nehezen elérhetők.	Járófelületek, úthálózat fejlesztése, megújítása, helyi közösségi közlekedés szervezése, közterület karbantartás eszköz állomány fejlesztése.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

A településen a helyi esélyegyenlőségi program által meghatározott célcsoportokat magába foglaló civil szervezet nem működik.

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

Önkormányzatunk a lakossággal maximálisan együttműködik az esélyegyenlőségi programban meghatározott célok elérése érdekében. Jelenleg nincs olyan szervezet a községben, amivel az esélyegyenlőség biztosítására együttműködhetne az Önkormányzat

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

Markóc Község Önkormányzata az esélyegyenlőség megteremtésének érdekében együttműködik az érintett önkormányzatokkal és társulásokkal, így főként Sellye Város Önkormányzattal, Drávafok és Bogdása Községek Önkormányzataival, illetve a Sellyei Kistérségi Többcélú Társulással és a Drávafoki Óvodai Társulással.

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Markócon jelenleg nincs nemzetiségi önkormányzat.

- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A településen jelenleg nincs olyan civil szervezet, amely - bármelyik célcsoport vonatkozásában - az esélyegyenlőség biztosítása érdekében tevékenykedne.

- f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Önkormányzatunk az esélyegyenlőségi program megvalósításával, a jelenleg hiányzó adatok összegyűjtésével kapcsolatos feladatokba vonja be a település lakosságát, mivel ilyen vonatkozásban nincs olyan szereplő Markócon, ami részt vehetne ezen feladatok ellátásában. Fontos lenne, hogy megfelelő adatokhoz jussunk különösen a fogyatékos személyek, nők, roma származású személyek foglalkoztatásával kapcsolatban, a nők

bérezésével kapcsolatban, de adatszolgáltatásukkal hozzájárulhatnak a megfelelő szakképzettséggel rendelkező helyi munkaerő képzéséhez, átképzéséhez is.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzeti önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésébe Önkormányzatunk tevékenyen bevonta a Sellyei Kistérségi Többcélú Társulás által felügyelt Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat vezetőjét, a BAMKH Sellyei Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály vezetőjét, a helyettes védőnőt és a háziorvost. A HEP fórumra minden résztvevő meghívást kapott, javaslataikat, ötleteiket ott is, illetve a kidolgozás fázisában a kirendeltség-vezetőnél is elmondhatták. Egy-egy célcsoport helyzetének elemzésekor, az intézkedési tervek kidolgozásakor a készítő személyesen is megkereste az adott célcsoportról bővebb információval rendelkező szakembereket és tevékenyen bevonta őket a program kidolgozásába.

- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

Markóc működtet HEP fórumot.

Önkormányzatunk a program megvalósításában résztvevő partnerek, szervezetek, valamint a lakosság részére az észrevételeik közlésére lehetőséget biztosít a közmeghallgatás keretein belül is, de a Sellyei Közös Önkormányzati Hivatal Drávafoki Kirendeltségének ügyfélfogadási idejében is a polgármesternél, a kirendeltség-vezetőnél, valamint a hatósági és szociális ügyintézőnél is jelzéssel élhetnek.

- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települési önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

A helyzetelemzés megállapításainak összegzéseként elmondható, hogy a Sellyei járás tekintetében egy rendkívül elszigetelt és innovációtól elzárt térségről beszélünk. A települések, és így Markóc életképességének, illetve versenyképességének az alapja, hogy megállítsuk a képzett, tanult, proaktív humán erőforrás elvándorlását, erősítsük a fiatalok helyben maradását. A cél a biztos megélhetés biztosítása a helyi lakosok számára, az egyéni fejlődésre való ösztönzés és a közvetlen környezetért érzett felelősség erősítése.

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	településen kevés a piacképes képesítéssel rendelkező alapvető pénzgazdálkodási ismeretek hiánya	piacképes képzések szervezése pénzgazdálkodási fejlesztő programok
Gyermekek	gyermeket érintő súlyos egészségügyi problémák végzettség nélküli iskolaelhagyók száma folyamatosan növekszik hátrányos helyzetű gyermekek növekedése, alapkompeticaciacsökkenés negatív szülői példány, rossz szokások kialakítása	3-14 éves korosztály egészségfejlesztése, egészségtudatosság ösztönzése (pl. egészség- és sportnapok) hátrányos helyzetű gyermekek tehetséggondozása, ill. támogatása ösztöndíj formájában csoportos foglalkozások szakemberek bevonásával helyes, támogató szülői attitűd kialakítása
Idősek	Az egyedül maradt idős emberek bárkiben megbíznak és beengedik őket a lakásukba, ezek az idegenek pedig kirabolják őket. Idősek informatikai jártassága nem ismert. Kevés tájékoztatást kapnak az idősek a felelősségteljes pénzgazdálkodás, az	Felhívni a figyelmüket, arra, hogy ne engedjenek be idegeneket a lakásukba és tájékoztatni az időseket a lehetőségeikről. Adatbázis készítése az idősek informatikai képzettségéről. Tájékoztató előadásorozatok, gyakorlatias programok szervezése a

	elektronikus hivatali ügyintézés, a számítástechnikai eszközök és az internet használatának témájában.	könyvtárban, vagy a közösségi házban (közösségfejlesztő alkalmazása).
Nők	A településen nincs bölcsődei ellátás, ezért a nők munkavállalási lehetősége csökken. A szülői minták és attitűdök rossz alkalmazása, degradálódása.	Családi napközi bővítése. Szülőklubok szervezése szemléletformálásra, praktikus készségek fejlesztésére, tapasztalatcserére
Fogyatékkal élők	Nem rendelkezünk adattal a településen élő fogyatékos személyek számáról, fogyatékoságukról, anyagi lehetőségeikről, konkrét problémáikról A településen rossz a járdák minősége.	A fogyatékosok esélyegyenlőségének előmozdítását célzó adatbázis létrehozása Járdák javítása
Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás	Közúthálózat, járdák felújításának szükségessége, alapszintű humán közszolgáltatások nehezen elérhetők.	Járófelületek, úthálózat fejlesztése, megújítása, helyi közösségi közlekedés szervezése, közterület karbantartás eszköz állomány fejlesztése.

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák a helyi társadalom elfogadott, egyenrangú, a közösségért tenni akaró tagjai.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők száma csökkenjen, mindenki találjon a képességeinek és végzettségének megfelelő munkát, melynek bérezése elegendő a mindennapi megélhetésen kívül a jövőről való gondoskodáshoz is.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek egészséges környezetben, nyugodt családi körülmények között éljenek. Nevelésük és oktatásuk során elsajátítsák és betartsák a közösségi normákat, valamint versenyképes tudást, képesítést szerezzenek a jövőre nézve, amire tudják a jövőjüket alapozni.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek helyzetére, problémáik megoldásában igyekszünk segítséget nyújtani.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a családon belüli erőszak szankcionálását, a női munkavállalás helyi feltételeinek megteremtését, munkanélküliségük csökkentését.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők mindennapi életkörülményeinek javulására.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

A 2023-as felülvizsgálat során a BM útmutató szerint módosult táblázat

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Település szintű probléma												
1	Járófelületek, úthálózat fejlesztése, megújítása, helyi közösségi közlekedés szervezése, közterület karbantartás eszköz állomány fejlesztése.	Közúthálózat, járdák felújításának szükségessége, alapszintű humán közszolgáltatások nehezen elérhetők.	Járófelületek, úthálózat fejlesztése, megújítása, helyi közösségi közlekedés szervezése, közterület karbantartás eszköz állomány fejlesztése.	Nincs ilyen	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030	Pályázati lehetőségek keresése, tervezés, megvalósítás.	polgármester	2024.02.22. Nincs elvégezve	Az úthálózat fejlesztése megvalósul, a közlekedés javul.	Pályázati erőforrás szükséges.	Állagmegóvás, karbantartás.	Nincs együttműködés
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Piacképes, gyakorlatorientált képzések és tanfolyamok	A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön felmerült beazonosított problémaként, hogy az aktív korú lakosság körében nem rendelkezőknek piacképes képesítéssel. Ez esetben fejlesztési	A mélyszegénységben élők és romák körében több személy rendelkezzen piacképes képzettséggel.	Európa 2020 Stratégia, Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia, Végzettség Nélküli Iskolaelhagyás Elleni Küzdelem Cselekvési Terv, Nemzeti Ifjúsági Stratégia	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030, Új Roma Stratégia(2019-2030)	Piacképes gyakorlatorientált képzések és tanfolyamok indítása	polgármester	2024.02.20. Az intézkedés fenntartása továbbra is szükséges.	Megvalósult képzések, tanfolyamok	Pályázati források	Lakosság motiválása, érdeklődés folyamatos fenntartása	Nincs együttműködés

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
		lehetőségként piacképes, gyakorlatorientált képzések és tanfolyamok indítását képzeljük el.										
2	Tudatos pénzügyi magatartás kialakítását támogató programok szervezése	A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön beazonosított problémaként merült fel az alapvető pénzgazdálkodási ismeretek, felelősségteljes magatartás hiánya.	A helyi lakosok rendelkezzenek alapvető pénzgazdálkodási ismeretekkel	Európa 2020 Stratégia, Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	Magyar Nemzeti Felzárkózási Stratégia 2030	A mélyszegénységben élők és a romák számára olyan programok szervezése, amely mérsékli az alapvető pénzgazdálkodási ismeretek, felelősségteljes magatartás hiányát.	polgármester	2024.02.20. Az intézkedés fenntartása továbbra is szükséges.	Programokon résztvevő személyek száma	Pályázati forrás, pénzügyi szakember alkalmazása	Lakosság motiválása, érdeklődés fenntartása, folyamatos monitoring tevékenység	nem releváns

II. A gyermekek esélyegyenlősége

1	Hátrányos helyzetű gyermekek készségfejlesztése (pl. kompetenciafejlesztő programok)	A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön beazonosított problémaként merült fel, hogy a hátrányos helyzetű gyermekek száma folyamatosan növekszik, ezért szükséges az alapvető	A hátrányos helyzetű gyermekek alapkészségei és kompetenciái elérjék az életkoruknak megfelelő szintet.	Európa 2020 Stratégia, Végzettség Nélküli Iskolaelhagyás Elleni Küzdelem Cselekvési Terv	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030, Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024), „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Egyéni és csoportos foglalkozások szervezése, szakemberek bevonásával	polgármester	2024.02.20. Az intézkedés fenntartása továbbra is szükséges.	Működő szülői klubok, megvalósult családi napok	Pályázati források	Lakosság motiválása, folyamatos érdeklődés fenntartása	nem releváns
---	--	--	---	--	--	---	--------------	--	---	--------------------	--	--------------

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
		kompetenciák felmérése és fejlesztése.										
2	Nevelési-oktatási intézmények munkatársai és a szülők közötti kapcsolat elmélyítése (pl. szülő klub, családi napok)	A gyerek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön beazonosított problémaként merült fel, hogy nincs kapcsolat a szülők és az óvodai dolgozók, pedagógusok között. Ezért fejlesztési javaslatként a nevelési-oktatási intézmények munkatársai és a szülők közötti kapcsolat elmélyítését fogalmazzuk meg. (pl. szülő klub, családi napok)	Nevelési-oktatási intézmények munkatársai és a szülők közötti kapcsolat elmélyítése sikerrel jár.	Nemzeti Reform Program, Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030, Új Roma Stratégia(2019-2030), Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024), „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	A nevelési-oktatási intézmények munkatársai és a szülők közötti kapcsolat elmélyítése érdekében szülő klubok és családi napok szervezése.	polgármester	2024.02.20. Az intézkedés fenntartása továbbra is szükséges.	Működő szülő klub, megvalósult családi napok száma	Pályázati források	Lakosság motiválása, folyamatos érdeklődés fenntartása	nem releváns
3	3-14 éves korosztály egészségfejlesztése, egészségtudatosság ösztönzése (pl. egészség-és sportnapok)	A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön beazonosított problémaként merült fel a gyermekeket érintő súlyos egészségügyi problémák megléte. Ezért célként	Nő az egészségtudatosság a fiatal generáció hozzáállásában.	Nemzeti Ifjúsági Stratégia, "Legyen jobb a gyermekeknek!" Nemzeti Stratégia, Sellyei Járási Esélyteremtő Programterv	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030, Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024), „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	A fiatal korosztály egészségfejlesztése, egészségtudatosság ösztönzése, egészség-és sportnapok szervezése a bevonásukkal	polgármester	2024.02.20. Az intézkedés fenntartása továbbra is szükséges.	Megvalósult sport-és egészségnapok száma	Pályázati források, házi orvos, védőnő, testnevelés tanárok, edzők bevonása	Fiatalok ösztönzése, érdeklődés fenntartása, folyamatos monitoring tevékenység	nem releváns

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
		foglaltuk meg a 3-14 éves korosztály egészségfejlesztését, az egészségtudatosság ösztönzését. (pl. egészség-és sportnapok)										
4	Szülők ismereteinek bővítése a gyermekgondozás, -nevelés terén, helyes, támogató szülői attitűd kialakítása	A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön beazonosított problémaként merült fel a veszélyeztetett gyermekek száma. Ezért igyekszünk a szülők ismereteinek bővítését célzó programokat megvalósítani a gyermekgondozás, nevelés terén, a helyes, támogató szülői attitűd kialakítása végett.	Helyes, támogató szülői attitűd kialakítása	Nemzeti Ifjúsági Stratégia, Sellyei Járási Esélyteremtő Programterv	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030, Új Roma Stratégia(2019-2030), Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024), „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Szülők ismereteinek bővítése a gyermekgondozás, nevelés terén; helyes, támogató szülői attitűd kialakítása	polgármester	2024.02.20. Az intézkedés fenntartása továbbra is szükséges.	Megtartott tanácsadások száma és az azon résztvevők száma	Pályázati forrás, védőnő, családsegítők bevonása	Lakosság motiválása, érdeklődés fenntartása, folyamatos monitoring tevékenység	nem releváns
5	Hátrányos helyzetű gyermekek tehetséggondozása, ill. támogatása ösztöndíj formájában	A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön beazonosított problémaként merült fel, hogy a	Hátrányos helyzetű gyermekek tehetséggondozása, támogatása	Nemzeti Ifjúsági Stratégia, Végzettség Nélküli Iskolaelhagyás Elleni Küzdelem Cselekvési Terv	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030, Új Roma Stratégia(2019-2030) , Nemzeti Ifjúsági Stratégia	Gyermekek tehetséggondozása	polgármester	2024.02.20. Az intézkedés fenntartása továbbra is szükséges.	A továbbtanuló gyermekek és végzettséget szerzett fiatalok száma	Pályázati forrás	Fiatalok motiválása, érdeklődés folyamatos fenntartása	nem releváns

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
		végzettség nélküli iskolaelhagyók száma folyamatosan növekszik. Ezért fontos feladat lenne a hátrányos helyzetű gyermekek tehetség gondozása, ill. támogatása ösztöndíj formában.			(2009-2024), „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)							
III. A nők esélyegyenlősége												
1	Jelenleg is működő családi napközi férőhelyeinek bővítése	A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során beazonosított problémaként merült fel, hogy a térségben nincs bölcsődei ellátás. Ezért jelenleg is működő családi napközi férőhelyeinek bővítését javasoljuk.	Jól működő családi napközi Drávafokon, elegendő férőhellyel	„Legyen jobb a gyermekeknek!” Nemzeti Stratégia, Sellyei Járási Esélyteremtő Program	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032), Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)	Drávafokon jelenleg is működő családi napközi férőhelyeinek bővítése	polgármester	2024.02.20. Az intézkedés továbbra is szükséges.	Férőhelyek megnövekedett száma	Pályázati forrás	Intézmény folyamatos fejlesztése	nem releváns
2	Szülőklubok szervezése szemléletformálásra, praktikus készségek fejlesztésére, tapasztalatcserére	A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön beazonosított problémaként merült fel a szülői minták és attitűdök rossz alkalmazása, degradálódása. Fejlesztési javaslatként	Szülők szemlélete megváltozik, elsajátítják a foglalkozásokon mutatott készségeket, megosztják egymással tapasztalataikat.	Nemzeti Reform Program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030, Új Roma Stratégia(2019-2030), „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032), Nők és Férfiak	Szülőklub szervezése szemléletformálásra, praktikus készségek fejlesztésére, tapasztalatcserére	polgármester	2024.02.20. Az intézkedés továbbra is szükséges.	Foglalkozások száma, résztvevő személyek száma	Pályázati forrás, védőnő családsegítők bevonása	Lakosság motiválása, érdeklődés folyamatos fenntartása	nem releváns

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
		szülőklubok szervezését tervezzük: szemléletformálásra, praktikus készségek fejlesztésére, tapasztalatcserére.			Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)							

IV. Az idősek esélyegyenlősége

1	Közösségi, kulturális és hagyományörző, főként napközbeni programok szervezése az idősek részére a közművelődési intézményekben	Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során beazonosított problémaként merült fel, hogy növekszik az egyedül élők aránya, agy az elmagányosodás kockázata. Megoldást jelentene közösségi, kulturális és hagyományörző, főként napközbeni programok szervezése az idősek részére a közművelődési intézményekben.	Az idősek részére történő közösségi, kulturális és hagyományörző, főként napközbeni programok szervezése által csökkenne az elmagányosodás kockázata	Nemzeti Reform Program, Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030, Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Közösségi, kulturális és hagyományörző, főként napközbeni programok szervezése az idősek részére a közművelődési intézményekben.	polgármester	2024.02.20. Az intézkedés fenntartása továbbra is szükséges.	Közösségi programok száma és a résztvevők száma	Pályázati forrás	Idősek motiválása, érdeklődés folyamatos fenntartása	nem releváns
2	Felhívni az idősek figyelmét, hogy ne engedjenek be idegeneket a lakásukba és tájékoztatni kell őket a lehetőségeikről	Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön beazonosított problémaként merült fel, hogy az egyedül maradt idős emberek bárkiben	Felhívni az idősek figyelmét, hogy ne engedjenek be idegeneket a lakásukba és tájékoztatni kell őket a lehetőségeikről.	Sellyei Járási Esélyteremtő Programterv	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030, Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Or	Figyelemfelkeltő programok szervezése az idősek részére, a rendőrség bevonásával	polgármester	2024.02.20. Az intézkedés fenntartása továbbra is szükséges.	Figyelemfelkeltő rendezvények száma és a résztvevők száma	Pályázati forrás, rendőrség bevonása	Érdeklődés fenntartása, folyamatos monitoring tevékenység	nem releváns

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
		megbízhatnak és beengedik őket a lakásukba, ezek az idegenek pedig kirabolják őket. Ezért szükséges felhívni a figyelmüket arra, hogy ne engedjenek be idegeneket a lakásukba és tájékoztatni kell az időseket a lehetőségeikről.										
3	Adatbázis készítése az idősek informatikai képzettségéről	Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során beazonosított problémaként merült fel, hogy az idősek informatikai jártassága nem ismert. Ezért célszerű lenne egy adatbázis készítése az informatikai képzettségükről.	Megismerni az idősek informatikai képzettségét	Európa 2020 Stratégia, Az egész életen át tartó tanulás szakpolitikájának keretstratégiája	Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030, Új Roma Stratégia(2019-2030), Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023- 2024)	Adatbázis készítése az idősek informatikai képzettségéről	polgármester	2024.02.20. Az intézkedés fenntartása továbbra is szükséges.	Adatbázis létrejötte, részletessége	Önkormányzati humán erőforrás	Az adatbázis folyamatos karbantartása	nem releváns
4	Tájékoztató előadásorozatok, gyakorlatias programok szervezése a könyvtárban	Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön beazonosított problémaként fogalmazódott meg, hogy kevés tájékoztatást kapnak	Tájékoztató előadásorozatok, gyakorlatias programok szervezése a könyvtárban.	Európa 2020 Stratégia, Magyar Nemzeti Felzárkózási Stratégia	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030, Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Az idősek tájékoztatása a felelősségteljes pénzgazdálkodás, az elektronikus ügyintézés, a számítástechnikai eszközök és az internet használata	polgármester	2024.02.20. Az intézkedés fenntartása továbbra is szükséges.	Előadások száma, résztvevők száma	Pályázati forrás, külső szakemberek bevonásával	Idősek motiválása, érdeklődés fenntartása, monitoring tevékenység	nem releváns

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
		az idősök a felelősségteljes pénzgazdálkodás, az elektronikus ügyintézés, a számítástechnikai eszközök és az internet használatának témájában. Ezért szükséges tájékoztató előadássorozatok, gyakorlatias programok szervezése a könyvtárban.				témájában						

V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége

1	Naprakész adatbázis készítése a település fogyatékkal élő személyeiről és betegségeik kategorizálása	A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön beazonosított problémaként fogalmazódott meg, hogy az érintett személyekről készítette adatbázis az önkormányzatnak nem naprakész. Így fejlesztésként javasoljuk egy naprakész adatbázis készítését a településen élő	Naprakész adatbázis készítése a település fogyatékkal élő személyeiről és betegségeik kategorizálása	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030, Országos Fogyatékosügy Program (2015-2025)	Egy naprakész adatbázis készítése a település fogyatékkal élő személyeiről, betegségeik kategorizálásával	polgármester	2024.02.20. Az intézkedés fenntartása továbbra is szükséges.	Elkészült adatbázis	Önkormányzati humán forrás	Az adatbázis folyamatos karbantartása szükséges	nem releváns
---	--	---	--	--	---	---	--------------	--	---------------------	----------------------------	---	--------------

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
		személyeiről, betegségük kategorizálásával.										
2	Járdák mielőbbi felújítása	A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során beazonosított problémaként fogalmazódott meg, hogy a településen nem megfelelő minőségű járdák állnak rendelkezésre. Ezért szükséges a járdák felújítása.	Járdák mielőbbi felújítása	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030, Országos Fogyatékosügyei Program (2015-2025)	Járdák mielőbbi felújítása	polgármester	2024.02.20. Az intézkedés fenntartása továbbra is szükséges.	Felújított járdák hossza	Pályázati forrás	Felújított járdák folyamatos karbantartása	nem releváns

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

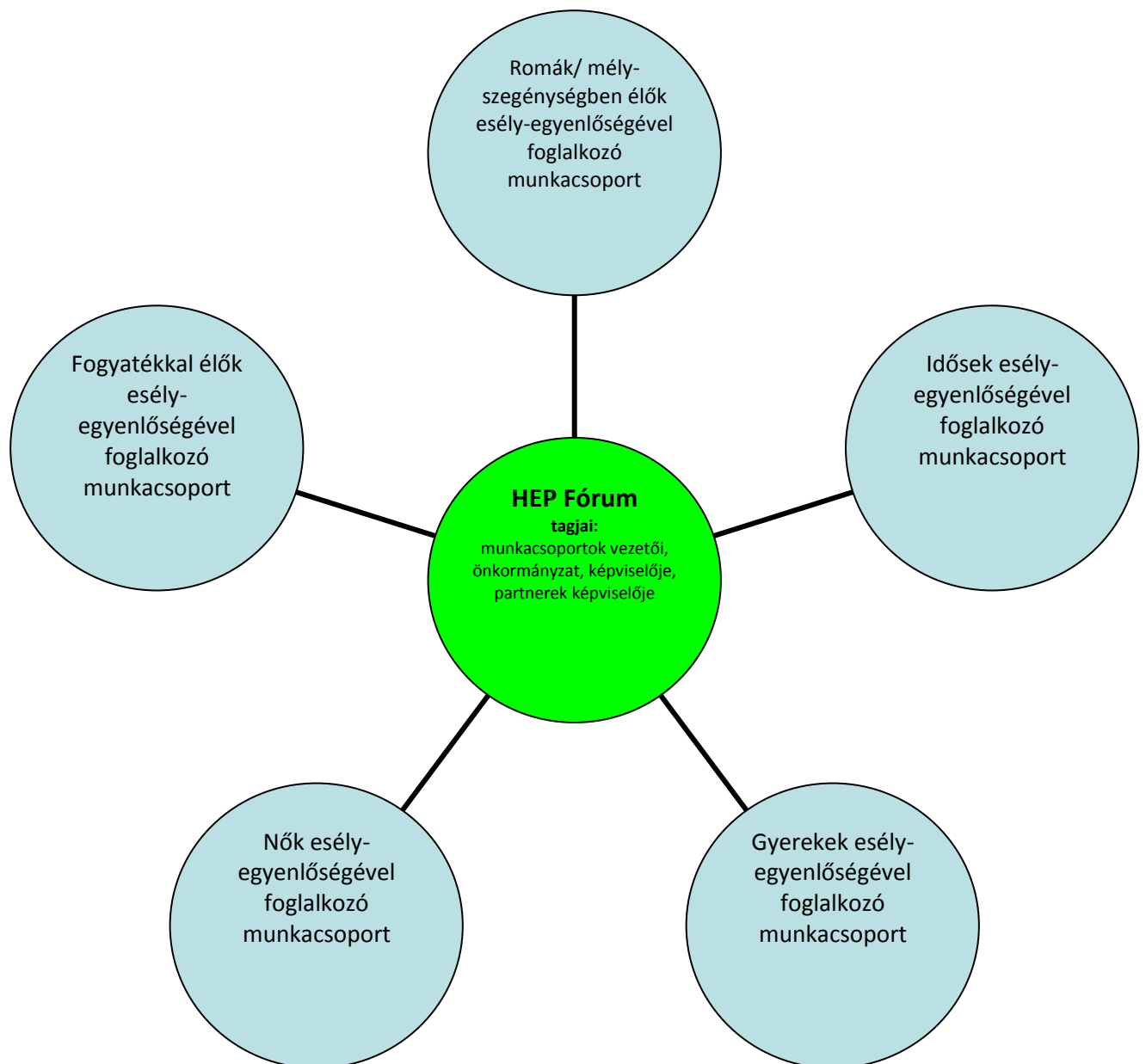
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása

- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnereket képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.

- Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Markóc község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Markóc község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 14/2019.(III.26.) számú határozatával elfogadta.

Mellékletek:

László Sauer
Aláírás

Markóc, 2019.03.26.

A Markóc Község Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A **Markóc** város/község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően **Markóc** város/község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és **13/2023.(III.29.)** számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Dátum: Markóc, 2023.03.29.

Kovács Sándor

Kovács Sándor

Markóc Község Polgármestere

Sellyei Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzője

7960 **Sellye**, Dózsa György u. 1.

Tel: Fax: 73/580 -900

E-mail: hivatal@sellye.hu

Kivonat

Készült: Markóc Község Önkormányzata Képviselő testületének 2019. március 26-i nyilvános ülésének jegyzőkönyvéből.

Markóc község Önkormányzat képviselő-testülete **2 igen szavazattal, tartózkodás, ellenszavazat nélkül** a következő határozatot hozta:

14/2019.(III. 26.) sz. KT Határozat

Döntés Markóc Község Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjának elfogadásáról

Markóc Község Önkormányzata Képviselő-testülete „az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról” szóló 2003. évi CXXV. törvény és a kapcsolódó jogszabályoknak megfelelő szerkezetben megalkotott, Markóc Község Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programját megtárgyalta, s azt az írásbeli előterjesztés szerinti tartalommal elfogadja.

Határidő: azonnal

Felelős: polgármester

Kovács Sándor s.k.
polgármester

Dr. Szalóky Ildikó s.k.
jegyző

A kivonat hitelélül:
Sellye, 2019.03.26.

Dr. Szalóky Ildikó
jegyző

Markóc Község Önkormányzata

Polgármestere

7967 Markóc, Fő utca 24.

Tel: +36-73-352-008

kovacs.sandor8111@gmail.com

3/2021. (II. 19.) sz. Polgármesteri Határozat **Markóc Község Önkormányzat** **Helyi Esélyegyenlőségi Programjának felülvizsgálatáról**

Markóc Község Önkormányzatának Polgármestereként - a veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 27/2021. (I.29.) számú Kormányrendeletben foglaltakra tekintettel - a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46.§ (4) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján az alábbi döntést hoztam:

1./ Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény és a kapcsolódó jogszabályoknak megfelelő szerkezetben megalkotott, Markóc Község Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programját áttekintettem és felülvizsgáltam.

2./ Markóc Község Önkormányzat - a módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt – Helyi Esélyegyenlőségi Programját elfogadom, továbbá az Intézkedési Tervet az előterjesztéshez csatolt tervezet szerint módosítom.

Határidő: értelem szerint

Felelős: polgármester

Határozatomról értesítem:

1. Jegyző
2. Sellyei Közös Önkormányzati Hivatal- Hatósági és Szociális Osztály
3. Sellyei Közös Önkormányzati Hivatal – Leíró iroda
4. Képviselő- testület

Markóc, 2021. február 19.

Kovács Sándor
Kovács Sándor
polgármester

Sellyei Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzője

7960 Sellye, Dózsa György u. 1.

Tel: Fax: 73/580-900

E- mail: hivatal@sellye.hu

Kivonat

Készült Markóc Község Önkormányzata Képviselő- testületének 2023. március 29-i **rendes nyilvános** képviselő-testületi ülésének jegyzőkönyvéből.

Markóc község Önkormányzata képviselő-testülete **2 igen szavazattal, tartózkodás, ellenszavazat nélkül** a következő határozatot hozta:

13/2023.(III.29.) sz. KT Határozat
Markóc Község Önkormányzat
a Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálatáról

Markóc Községi Önkormányzata Képviselő-testülete „az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról” szóló 2003. évi CXXV. törvény és a kapcsolódó jogszabályoknak megfelelő szerkezetben megalkotott, Markóc Község Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programját felülvizsgálta, s azt az írásbeli előterjesztés szerinti tartalommal elfogadja.

Határidő: azonnal

Felelős: Kovács Sándor polgármester

Kovács Sándor s. k.
polgármester

Orsós Józsefné s.k.
jegyzőkönyvhitelesítő

Kivonat hiteles:

Sellye, 2023. április 12.

dr. Nóránt Tímea
jegyző

